

Baron L. Pop
 Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldi
 árcsú: Havonta 2, negyedévre 8,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
 letések díjazás szerint. Az „UJ
 KELET” az erdélyi és hársági szá-
 moság egyetlen politikai napilapja.
 Olvasóink utánnomását csak a for-
 ras megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Kanasetter Robert Budapest
 Diszter 2.1.e

Ara 5 lej
 Péntek, 1936. január 24
 5696. ÉV. XIX. ÉVF.
 TEBETH 29. 19 SZÁM

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Nem tudja a jobbkez, hogy mit csinál a bal

Az Adeverülből vesszük:
 „A Vitorul méltóságtejesen kinyilatkoz-
 tatta, hogy a kormány nem támogatja a jobb-
 oldalt.”
 „A kormánynak nincs szüksége senki cin-
 kosságára” — állítja esendesen a kormány-
 párti hivatalos.
 Továbbá:
 „Mi szüksége volna a kormánynak a jobb-
 oldali anarchia támogatására, amikor szere-
 pe éppen az, hogy megvédje a társadalmi rend-
 et és a jelenlegi politikát? Egy kormány
 nem kötelessége azokkal, akik a jobboldal
 nem kötelessége azokkal, akik a baloldali anarchiát
 karják meghonosítani, mert ezeknek a
 harci metódusai semmilyen nem különböznek,
 bárholon jönnének is.”
 Nagyon helyes. Csak hogy a kormány más-
 képpen ítélemelben és másképpen intézke-
 dik a gyakorlatban.
 „Adekkül, hogy fölösleges vitákba bocsátkoz-
 nánk, pontos kérdéseket teszünk fel a Vito-
 rulnak:
 Megtűjtják-e az ország törvényei, hogy a
 pártok és politikai alakulatok katonai egysé-
 geket szervezzenek uniformissal, zászlókkal,
 jelvényekkel, stb.?
 És ha a törvények megtűjtják hasonló ro-
 hamosztatok létesítését, hogyan magyarázha-
 tó, hogy Mehedintj megyében a kétkinges egy-
 ségek nagyüzanyu tevékenységet fejtenek ki?
 Válaszoljon a Vitorul ezekre a kérdésekre.
 Egyébként a kormánynak a jobboldali pár-
 tokkal való szövetségét a liberális sajtóter-
 mékek is igazolják.
 Nem beszélünk a Románia című lap hullá-
 gán módszereiről. És ez a lap éppen a libe-
 rális klubban székel.
 A Natjunea Románá, a liberális párt cluji
 hivatalosa, a sucevai választások eredmé-
 nyeit igazoltnak látja a jobboldali katonai
 alakulatokat, azonban nem akarja elismerni
 a nemzeti pártnak azt a jogát, hogy a maga
 részéről védő gárdákat szervezzen.
 A nemzetipártiak — írja szóról-szóra a
 Natjunea Románá — veszedelmes reakciót
 válthatnak ki az efenfélből ma, amikor ezek
 tisztá nacionalizmusukkal mélyen begyöke-
 reztek a tömegek lelkébe.
 Így tehát egy liberális lap indokoltan ter-
 kálja a jobboldali csoportok munkáját, elfe-
 kedl azonban, hogy ezek ott a tettek győzel-
 met, ahol a kormány egy bábu jelöltet állí-
 tott.
 A cluji liberális lap megállapítása jelle-
 ző. Mászt mond a kormány bucuresti hivat-
 losa, mást a cluji hivatalos és mást csinál a
 kormány a gyakorlatban.”

Szenzációs készüli a verben

Maniu Gyula csü-
 omást Cihoski tá-
 erint Maniu vallo-
 nu lesz.
 alatt öt
 atasztrófa

dr.) A Marseille-
 repülőgépe kataszt-
 lapok felelevenítik.
 ttt ez már az ötödik
 enség. A City of
 a Douglas Amerl-
 lezuhant Junkers-
 Railways Boliviában
 13 és a tuniszi gép
 vevett, tehát össze-
 letét repülőkatasz-
 lesz a vá-
 Mehedintj
 en

Se ki, se be

Dr Göbbels, a harmadik birodalom propa-
 ganda-üzemének nagymestere, akinek fő-
 kötelessége elsősorban a külföldi támadáso-
 kat kivédeni és visszaverni, beszédet tartott
 Berlinben.
 Ez alkalommal arról panaszkodott Göbbels,
 hogy Amerika közvéleménye ellité Német-
 országot zsidótörvényei és zsidóinak keze-
 lése miatt. És úgy beszélt erről a közvéle-
 ményről, mintha annak is a propagandaceni-
 niszter vezényszava alatt kellene állania és
 mert nem áll ez akzt — megérdeml — az os-
 tot. Nos, Göbbels megszuhintotta ostarót és
 megmondotta véleményét Amerikának. Ezt
 mondotta:
 — Annak a népek, melynek nemzeti hő-
 se, Lindbergh, el kell, hogy hagyja hazáját,
 ahol megölték gyermekét és idegenben, mesz-
 sze a hazájától kell élnie, bőséges oka van
 arra, hogy a saját do'gaival törődjék ahe-
 lyett, hogy megakadjon Németországon, mert
 az így vagy úgy kezeli a zsidókat.
 Így védte meg Göbbels Németországot az
 amerikai közvéleménnyel szemben. Ezt tud-
 ta csak mondani Amerikának az a Göbbels,
 aki legfőbb érvelője, esze és szószólója a kül-
 föld előtt a harmadik birodalomnak, akinek
 az a főmestersége, hogy okosan védekezék
 a külföldi „rémhírtérjesztések” és „machiná-
 ciók” ellen.
 Göbbels ez alkalommal csapnivalóan rosszul
 szerepelt. Nevetségesen és szármalman gyen-
 ge volt. Amt mondott, azzal nyilván védekez-
 ni és itni is akart Amerkán. Az ifés azonban
 — ha ért valakit egyáltalán, az csak: Német-
 orszá. Mert ragyogóbban senki sem szólal-
 ta még meg a náci-uralom morális gyen-

II. Károly király részt vesz V. György király temetésén

A király távollétében a minisztertanács gyakorolja a királyi előjogokat. Eduard angol király tegnap a háromszáz személyből álló titkos tanács ülésén is felelősködött az alkotmányra

A király Londonba való utazása miatt február 18-ra halasztották el az időközi választásokat

BUCURESTI, január 23. Ma délelben egy órakor Tatarescu elnökletével minisztertanács ült össze, amelyen a miniszterelnök között, hogy II. Károly király személyesen fog részt venni György angol király temetésén. A királyon kívül a román kormányt Titulescu, Lepadatun, Paul Anghelcsu fogják képviselni a temetésen, sőt a Mihai Viteazul rend is több lovagjával képviselteti magát.
 A minisztertanács után Tatarescu kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, aki aláírta azt a dekrétumot, mely szerint a királyi távolléte alatt a királyi előjogokat a minisztertanács fogja gyakorolni. Az uralkodó távolléte alatt elhalasztják a február 2-re kitűzött időközi választásokat is, amelyeket február 28-án fognak megtartani.
 Lepadatun, Titulescun és Paul Anghelcsun kívül Incullet belügyminiszter is Londonba utazik a kormány képviselőiben. A román delegáció tagjai ma, pénteken indulnak Londonba. A hadsereget a gárdasereg két osztága és a Mihai Viteazul ezred egy különítménye fogják képviselni a temetésen. Lehetséges, hogy a különböző tartományok egy-egy fohusi küldöttsége is elmegy a temetésre. Mihai vajda Condeescu tábornok kíséretében Klostersből, ahol jelenleg tartózkodik, egyenesen Londonba megy.
 Az Universul értesülése szerint Titulescu külügyminiszter, aki Gensben tartózkodik, tegnap Romániának György király temetésén való képviseltetését illetőleg telefonbeszélgetést folytatott a kormányval, amelynek figyelmét felhívta arra, hogy a képviseltetésnek méltónak kell lennie Romániához és az Angliát Romániához kapcsoló barátságához, valamint a két uralkodó család közötti szoros rokoni kötelékekhez.

A munkáspárt parlamenti csoportja elnökének és a szakszervezetek főtitkárának szimpátia-nyilvánító távirata VIII. Eduardhoz

London, január 23. (Rador.) VIII. Eduard tegnap résztvett a háromszáz személyből álló titkos tanács ülésén, amelynek tagjai a volt kormányok tanácsosai, valamint olyan személyiségek sorából kerülnek ki, akik nem vettek részt a közügyek vezetésében. Halálra csendben mondotta el az új király nyilatkozatát. Megesküdött, hogy tiszteletben fogja tartani és védelmezni fogja a skót egyházat, amint azt a tradíció előírja. Ezután néhány szóban ígéretet tett arra, hogy apja példáját fogja követni.
 Az uralkodó számos szimpátia üdvözlést kapott, amelyek között említésre méltó a munkáspárt parlamenti csoportja elnökének és a Trade-Unionok főtitkárának távirata.
 Első ízben a hadsereghez intézett napi-parancson szerepelt VIII. Eduard aláírása.
 A tegnapi nap folyamán a király a yorki, gloucesteri hercegi párok kíséretében Sandringhamba utazott, ahonnan szállítják György király hamvait Londonba.
 A halottvaszont hat kocsiból fog állani, egy fekete bársonyba vont kocsiban lesz elhelyezve a koporsó, egy másikban a királyi testőrgárda és a megszámlálha-

VILÁG TUDÁS

A király és a királyság Angliában

Irta: Lord Cecil
 Lord Róbert Cecil alábbi cikke az angol királyi pár uralkodásának huszonöt éves évfordulójára jelent meg. V. György király halála alkalmán teszi a lord fejtegetéseit az angol népek és demokráciájának viszonyáról az uralkodóhoz.
 Dante az ideális uralkodót „minister omnium”, a mindenki szolgájának nevezi; és mert az angol király és családja megközelítik ezt az ideált, ezért váltott ki György király és Mary királynő huszonöt éves uralkodási évfordulója olyan nagy lelkesedést az egész angol népben. A lapok és a mozik a lovassági, diszörsei és katonazenekari felvonulások képeivel voltak tele, mert ezek mindig együtt jártak a királyi ünnepekkel. De az angol birodalom népei nem úgy tekintettek az angol királyra, amikor London uccáin ünnepeltek, mint egy nagy katonai hatalom szimbólumára, hanem mint a nemzet vezérére, aki népe közepette osztozott egy kinizott generáció örömeiben és fájdalmaiban, nehézségeiben és veszedelmeiben.

Igaz, hogy az angolnak tetszenek a történelmi felvonulások — még a munkások is, — jóllehet szívük mélyén irtoznak minden olyan tendenciától, mely ezeket a ceremóniákat katonai, vagy politikai célokra akarja felhasználni — gyönyörködve nézik a nagy nemzeti ünnepeket, amelyek fényt és színt hoznak a mindennapi élet szürke egyhangúságába. Nem fér hozzá kétség, hogy azok a végeérhetetlen és szüntelen áldozatok, amelyeket a király és családja hozott a népek a háború alatt és a békében, erősítették a szeretetet az angol trón iránt a nép szívében.

Azok a körülmények, amelyeknek közepette V. György megőrizte a nép szeretetét, sokban különböznek a virágzó kereskedelmi prosperitásból mely Viktoria korát jellemezte. Sőt különbözik édesapja rövid uralkodásának ideje helyzettől is, amikor a társadalmi élet prosperált és vidám volt és nem zavarták meg még azok a nemzetközi versengések sem, amelyek a háborúhoz vezettek.

Az utolsó negyedszázad nagy véráldozat árán végetvetett az évszázados angol-ir konfliktusnak azzal, hogy Irorszag legnagyobb része elszakadt a westminsteri parlamenttől; a világháború, amely annyit millió emberéletet követelt, lerombolta Európa gazdasági rendszerét és elseperta a kontinens három legnagyobb császári trónját. A háború utáni korszak a visszaesés kora volt és a nehézségek a politikai, nemzeti és nemzetközi kapcsolatok súlyosbodásával folytatódott. A brit korona a mai példátlanul álló körülmények között vajjon csak szentimentális maradvány, vagy pedig valóban a politikai béke és stabilitás alkotó része? Hazám alkotmányos királysága nemcsak a brit nép, hanem az egész emberiség nagy áldása. A király a politikai és pártviszályoktól való teljes függetlenségével a közjó ideálját őrzi és személyesíti meg. Ha nem ez lett volna a magartatása, elhomályosították volna a pártközötti harcok és önkényesen azonosítható lett volna valamelyik győztes párt diktatórikus törekvéseivel. Ez esetben az egyéni szabadság, a tolerancia és a szellemi és lelki élet legszebb kvalitásai semmiültek volna meg. Az, hogy az egyszerű királyágban a közélet mentesült minden szélsőséges intoleranciától, hogy az angolok nem nagyon veszik komolyan politikai pártjait, hogy a kisebbségek — legyenek azok politikai, vallási, vagy

Se ki, se be
 diákok tüntetése
 Rador.) Az egyip-
 a alatt a damasz-
 et rendeztek, két
 ták, mire össze-
 rendőrökkel. Két
 radt a helyszínen.
 örültette a diákok
 akik igazolatla-
 előadásokról. A

nemzeti kisebbségek — boldogan tudnak együttélni a brit lobogó alatt, hogy az angol demokrácia egy félig megbolondult világ kellős közepén a közérdek szimbóluma és az összes politikai erők bátorító, hajtóereje tudott maradni, nagyrészt annak tulajdonítható, hogy Anglia királya ezeknek a javaknak az őrzője és megsemmélyesítője.

Másodsorban a korona legalábbis alkotmányos szempontból, az egyesült királyság és a dominiumok között lelegevenebb összekötő kapocs. A külföld nagyon kevésbé tudja, hogy az öt állam, Írország, Kanada, Dél-Afrika, Ausztrália és Újzéländ, amelyek Indiával, az egyesült királysággal és tartozékaival együtt az angol birodalom közösségét alkotják, politikai szempontból tulajdonképpen függetlenek. Ezek autonóm községek, mint ahogy azt a westminsteri alapokmány meghatározza: „egyenlő jogokkal, kölcsönös alárendeltség nélkül, úgy bel-, mint külügyekben, mindent átfogó hűségben a koronával szemben.”

Kanada kormánya például semmiben sem függ az angol kormánytól, ezért a dominium miniszterei is öfésége miniszterei. Ennek a szövetségnek szabadsága hátrányokat is rejt magában, de éppen ez a különös karakterisztikuma a szabad társulásnak. És ez esetben az angol korona iránti hűség az egyesülés érzésének minden öröklése mellett, mely a koronát jellemzi, a szövetség tagjai közötti kapcsolatot jelenti. Épp azért, akik az angol birodalom nemzeteinek közösségét a legnagyobb államcsoporthoz tekintik, melynek tagjai egyben a Népszövetségnek is tagjai, és akik hiszik, hogy ez a csoport sokminden tud tenni a világ rendje és nyugalma érdekében, nem maradhatnak közömbösek a királyság érdemeivel szemben és nem lehetnek hálátlanok a királlyal, aki bölcsességével, modorával és szimpátiájával hozzájárult ahhoz, hogy ezek a népek együtt szolgálják a nemzetközi béke ügyét.

V. György nagyon ritka alkalmakkor tudott, jogainak határain belül, nyilvánosan fellépni a Népszövetség érdekében. De miután bizonyos felelőtlen újságíró megkísérelte, hogy szembeállítsa az imperiummal szembeni hűségét a Népszövetséggel szembeni hűségével, engedjék meg nekem, hogy az 1934 október 23-án a kanadai Unió által a Népszövetséghez küldött emlékiratból idézzek. Semmi nem tudná jobban kifejezni a békéltető Eduard fia iránt érzett szeretetünket:

„Feltétlenül szükséges a béke megvédése és népeink együttműködése szempontjából, hogy az összes országok közvéleménye megértse és értékelje a Népszövetség tevékenységét, amelyet egy nemzetközi kollektív mozgalom életre hívásával a béke megmentése és a világ rendjének fenntartása érdekében fejt ki. A brit imperium lakossága vállalta és vállalni fogja ezután is ennek a tevékenységnek jelentékeny részét.”

Ez igaz. A brit birodalom áldozatokat hozott a békéért. Nincs még egy „angol érdek”, amellyel ez fontosságában vetekedhetne. A világnak bizalma lehet a korona égése alatt egyesült angol népekben, mert ezek mindig a békéért és a népek közötti közjóért fognak küzdeni.

Palesztinai Földvásárlási Társaság

A Palestine Land Development Compnie (Chevrat Hachsarat Hajisuv) ajánlata alapján jegyzésre bocsátunk Afule (Emek Israel) határában 1000 dunam sík, mezőgazdaságra alkalmas területet a következő beosztás szerint: 5 parcellát a 70 dunam, 5 parcellát a 50 dunam, 7 parcellát a 30 dunam, 8 parcellát a 20 dunam, 5 parcellát a 6 dunam, ez utóbbit kizárólag iparosok részére. A PLD 12 fontot igényel dunamokért. A terület azonnal felparcellázható és birtokba vehető. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Levi Lejos Jibou, jud. Sálaj, Postaköltség mellékelendő.

Cluj város 1935 évi mérlege

Hogyan és miből él Cluj városa? Érdekes számok a polgármesteri hivatal évi statisztikájában

Hogyan él és miből él egy ilyen város, mint Cluj. Mi történik egy év 12 hónapja alatt Erdély fővárosában? Hány házát építették 1935-ben, hány hidat készítettek, hány utcát aszfaltoltak? Erre felel a polgármesteri hivatal évi statisztikája, amelynek szürke számai között néhány rendkívül érdekes és igen jellemző adat húzódik meg.

Beszédes számok

Nézzük például mennyire önmaguk helyett beszélnek az alábbi számok: Cluj ipari üzemeltetése a múlt esztendőben 443 iparengedélyt bocsátott ki, köztük 126-ot román nemzetiségűnek adtak ki. Viszont 232 személynek visszatartották az ezirányú kérvényét, akik között 24 volt román, a többi kisebbségi. Hetvenkét inast alkalmaztak (24 román). Felszabadították 51 segédet (37 román). Tíz ipari üzemengedélyt kérvényeztek (2 román).

A város bevételei

A városi üzemek közül talán a temető jövedelmezte a legtöbbet. A múlt esztendőben 624.913 lejt vettek be temetkezési költségekkel. A régi temetőben 300 fizetett temetés és 23 ingyen temetés folyt le. Az új temetőben 365 fizetett temetés és 263 ingyen temetés volt. Cluj város gazdasági deklarációjának kétségtelen jele, hogy 728 fizetett temetéssel szemben 286 esetben ingyen temetés történt.

A strandfürdő 1935 nyarán a szokottnál kevesebbet jövedelmezett a városnak, ami a kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítható. Összesen 550.579 lejt vett be itt a város. Ebből belépőjegyekért 512.280 lejt, fürdőruha- és lepedőkölcsönzésért 19.980 lejt, a különböző strandterületi helyiségekért 18.319 lejt vettek be. Összesen 48.560 személy látogatta a múlt esztendőben a strandfürdőt. A sétaterítő csónakjai 184.710 lejt jövedelmeztek. Az ember nem is gondolná, hogy közel kétszáz ezer lejt csónaknak el egy nyár alatt az emberek. A múlt télen 33 napon át volt használható a jégpálya, ami 50.247 ezer lejt jövedelmezett a városnak. Az előző esztendőben pedig, amikor a város bérbe adta a jégpályát és holott 64 jégnap volt, mindössze 25 ezer lejt vettek be.

A sétaterítőkioszk etnográfiai muzeummá való átalakításával megszünt a zene és ezért erősen megcsappant a sétaterítőkioszkok száma. A padok jegybevétele emiatt 20 százalékkal csökkent, 108.355 lejt volt.

Mit építettek?

Az 1934—35 évben a város mérnöki hivatala 80 méter hosszú vashidat épített a Somesen, amely 301.000 lejtbe került. A Malonarkon át két új 7 méter hosszú fahidat építettek 89.900 lejt költséggel. Gyalogjárók számára ugyancsak két hidat építettek a Malonarkon és a Nádas partokon, ezek 29.500 lejtbe kerültek.

A város tulajdonában levő 48 épület közül 14-et javítottak ki 1.007.394 lejt költséggel. Átalakították a korcsolyakioszkot, amely körül támaszfalakat is építettek, a régi kioszkot pedig etnográfiai muzeummá alakították át. Mindez 1.581.798 lejtbe került. Három elemi iskola épült, amelynek 1.400.000 lejt volt az építkezési költsége.

Sokat építettek a múlt évben magánosok is. Egy év alatt 479 lakásból álló 352 magánház épült, 277 egyszobás, 127 kétszobás, 61 háromszobás, 20 több szobás.

Néhány érdekes szám

Néhány rendkívül érdekes szám fed fel a város életének azokat a mindennapi „titkait”, amelyek az átlagember számára éppen közelségük miatt hozzáférhetetlenek.

Cluj város közel 100.000 lakosa 30 km² területen él. A városban van egy köztisztviselő, egy rituális baromfi- és vadászterület, egy baromfi- és vadászterület, két zöldégyplac. Van kilenc hentesárugyár, 86 mézszárszék és hat kóser húsüzem. Cluj állatállománya, városi mivolta ellenére is, akkora mint egy közepes falu: 551 tejtőló tehén, 32 bérkoosító, 396 igásló és 58 városi tulajdonban levő ló található Clujon.

Csak kevesen tudják, hogy Clujnak még állattemetője is van.

A fenti állatállományon kívül még 3125 ökröt, 1997 juhot, 1110 sertést, 19 kecskét, 28 szamarat, 242 nyulat, 19.760 tyukot, 374 libát, 683 rucát, 158 pulykát, 4113 kutyát tart számon a városi statisztika.

Egyedül a Vlad-cég 2.490.224 liter tejet, 84.593 kgr. vajot, 127.054 különböző sajtot és 27.252 liter tejfölt dolgozott fel.

Clujon van az ország egyik legnagyobb börtöne, a Dermata. Munkásainak száma 1516. Ebből 391 szakmunkás, 1066 napszám

és 59 inas. Van még a városban két másik börtön is.

Egy macska is szerepel a város exportjában

Cluj város sok állatot és állati terméket szállít az ország minden részébe, de külföldre is jelentős kivitele van.

A múlt esztendőben: Velencébe 24 ökröt, 14 tehenet, 25 bivalyt, Bécsbe 5 bikát, 28 ökröt, Görögországba 1 bikát, 1 tehenet, 18 bivalyt, Palesztinába 23 bikát és 7 ökröt szállítottak.

Bécsbe 2 csődört, 9 lovat, 18 csikót, 49 hízalt disznót, Budapestre pedig egy macskát szállítottak Clujról.

Jelentékeny mennyiségű állati terméket exportáltak tavaly Clujról. Genfbe 9000 kgr. tojást, (Talán a Népszövetséget táplálták ezzel a rengeteg tojással?) Ugyancsak tojást Barcelonába 11.000 kgr-ot, Passaubába 219.800 kgr-ot, Drezdába 10.000 kgr-t, Londonba 10.000 kgr-t, Bécsbe 11.000 kgr-t, Budapestre 10.000 kgr-t és Kőbányára 6000 kgr-t.

A szörmepestés hazájába, Leipzigba 82 kgr vadbort szállított Cluj. Különböző állati bőr.

A VIVÓ CLUB-ban

MA! péntek, január 24-én: MA!

délután este
5 órai tea táncsal Nagy ingyen tombola

Tizenkét éves gyermekgyilkos a német bíróság előtt

A mecklenburgi tartomány Landru-je

Berlin, január 23. Magából kivetkőzött emberszörnyeteg állott a napokban a schwerini esküdtszék bírái előtt, hogy feleljen tizenkét éves gyermek szörnyű meggyilkolásáért. A hatvanöt éves Seefeld Adolfot a közvélemény a mecklenburgi tartomány Landru-jének nevezi, mert ugyanolyan borzalmas kegyetlenséggel követte el a sorozatos gyilkosságokat, mint hírhedt francia elődje. Az ügyészség vádirata szerint Seefeld Adolf eddig már huszonhárom évet töltött fegyházban és börtönökben s valahányszor kiszabadult, ugyanott folytatta, ahol elhagyta. Allandóan vándorolt a kezében, keresztül-kasul járta Észak-Németországot s azzal az ürüggyel, hogy órákat javít, beférkőzött a többgyermekes családok házaiba, behízelgte magát a gyermekeknek és azután kialsalta őket az erdőbe, ahol merényletet követett el ellenük. A merénylet tizenkét esetben halálos kimenetelű volt, négy esetben pedig hosszú időre tönkretette a gyermekek egészségét. Az orvosi szakértők szerint a mecklenburgi Landru sulyosan terheit. Atyja külön természetű ember volt, aki allandóan ivott. Hosszabb ideig építkezett zárt intézetben is. Seefeld Adolfnak hét testvére volt, akik valamennyien szintén terhelten jöttek a világra.

A schwerini monstre-per iránt az egész birodalomban nagy érdeklődés nyilvánul meg. A főtárgyalás hosszabb időt vesz igénybe.

miután a vádolt csak az erkölcsstelen merényleteket ismeri be, de makacsul tagadja, hogy áldozatait meg is gyilkolta volna. Az ügyészség a tizenkét éves gyilkosságot jogi következtetésekkel akarja bizonyítani s számos tanút vonultat fel, akik többször látták Seefeld Adolfot olyan kisgyermekes társaságban, akiket később holtan találtak a mecklenburgi erdőkben.

A vádolt a főtárgyalás megnyitásától kezdve allandóan minősíthetetlenül viselkedik. A fegyencruhákat sem akarta levetni s erőszakkal kellett kényszeríteni őt, hogy polgári ruhában jelenjen meg a bíróság előtt. Arra a kérdésre, hogy mondja el élete folysását, azt válaszolja, hogy ami volt, az elmúlt és nem érdekli őt többé. Alig lehet rávenni őt, hogy válaszoljon az elnök kérdéseire. Amikor az elnök figyelmezteti, hogy szálljon magába, mert az életéről van szó, a hatvanöt éves vádolt hangosan kacagni kezd és így kiált fel:

— Nevetnem kell, igazán nevetnem kell. Erről igazán nem tehetek, ilyen a természetem.

A vádirat feloivasása után a vádolt odaforodt a főállamügyészhez és azt kiáltotta oda neki, hogy minden, amit mond, elejétől végig hazugság.

— Ember, ember — szolt ezután oda az elnöknek — nem látja, hogy mennyire félre akarja vezetni magukat ez a család?

PHILIPP MAYER & Co.
HAIFA

Vállalkozunk saját területeken jó és egészséges helyen földet megművelésére és előkészítésére a városban és a vidéken való telepítés céljából

Haifa (Neuer Merkas) South Africa Building
P. O. B. 160. Tel. 787, 1365.
Tel.-Adr. Filmer Haifa

A k...
kolle...
Néme...
elő

Beck le...
a k...

Varsó, január...
nemzsidó körlet...
tatja a külföld...
helyzete, mely...
tuálissá azáltal...
gyel zsidókkal sz...
lyokat alkalmaz...
megirtuk, a né...
illetésgű zsidó...
munka jogát a b...
szág elhagyására...
kivül más olyan...
amelyek alapjába...
közli szerződése...
mok között jöttek...
gának jogi helyz...

Beck

A lengyel sejm...
utóbbi ülésén sz...
el a külföldi leng...
ben, amelyekre...
szót és többek...
dotta:

— A külföldön...
delme nemzetiség...
valartozásra való...
köleltsége az én...
fogalkoztatja a le...
ben is gondját fog...
venció formája a...
Kategorikusan a v...
kor lépünk fel, ha...
földön csak azért...
ben, mert lengyel.

Beck külügymin...
utolsó fordulata...
zett zsidó körökb...
számban élő leng...
landó sikanériák...
gyakran váratlan...
tëve, nem azért...
azért, mert zsidó...
juk is a miniszter...
meg fogják véd...
végső konzekvenci...
sa nem vall erre...
is indokoltá teszi.

Egy meg

A külügyi bizo...
Sudzynski, pozeni...
terpellációt intéz...
James Macdonald...
nekültek ügyének...
főtárgyalásához...
azokra a nehézség...
alatt kellett meg...
Lengyelországban...
nak és a lengyel...
megoldást követel.

SELECT HO...
Gary Co...

Hos...
az es...

Anglia csak a

Kairó, január...
geli lapok a kor...
jósolják, tekinte...
magatartására. A...
értekezletet tart.

Ujjab jelentés...
nacionalista párt...
végrehajtóbizotts...
nyozása végett és...
lasz megsövegezt...
vajjon megmástit...
sa.

A középeurópai kormányok kollektív kártérítést követelnek Németországtól a birodalomban élő zsidó polgárok jogainak megsértéséért

Beck lengyel külügyminiszter kétértelmű nyilatkozata a külföldi lengyel állampolgárok kérdésében

Varsó, január 23. Lengyelország zsidó és nemzsidó köreit egyaránt élénken foglalkoztatja a külföldön élő lengyel polgárok jogi helyzete, mely kérdést Németország tett aktuálissá azért, hogy a birodalomban élő lengyel zsidókkal szemben különböző rendszabályokat alkalmazzon. Mint az Uj Keletben is megírtuk, a német hatóságok több lengyel illetőségű zsidó családól vonták meg a munka jogát a birodalom területén és az ország elhagyására szólították fel őket. Ezenkívül más olyan intézkedések is történtek, amelyek alapján sérül az azokra a nemzetközi szerződéseket, amelyek az egyes államok között jöttek létre a külföldön élő polgárok jogi helyzetét tekintetében.

Beck külügyminiszter nyilatkozata

A lengyel sejm külügyi bizottságának legutóbbi ülésén számos interpelláció hangzott el a külföldi lengyel polgárok védelme ügyében, amelyekre Beck külügyminiszter válaszlát és többek között a következőket mondotta:

— A külföldön élő lengyel polgárok védelme nemzetiségre, felekezetre és faji hovatartozásra való tekintet nélkül, egyik főkövetelése az én részemnek. Ez a kérdés foglalkoztatja a lengyel kormányt és a jövőben is gondját fogja annak viselni. Az interpelláció formája a konfliktus jellegű. Kategórikusan a végső konzekvenciáig akar lépünk fel, ha egy lengyel polgárt külföldön csak azért részesítenek rossz kezéssel, mert lengyel.

Beck külügyminiszter nyilatkozatának ezen utolsó fordulata komoly aggodalmat ébresztett zsidó körökben, tekintettel a Németországban élő lengyel zsidók sorsára, akik általában sikanerikáknak, bántalmazásoknak és gyakran váratlan kiutasításnak vannak kitéve, nem azért, mert lengyelek, hanem csak azért, mert zsidók. Vajjon vonatkozik-e rájuk is a miniszter azon megjegyzése, hogy meg fogják védeni őket „kategórikusan a végső konzekvenciáig”? Lengyelország németországi képviselőjének eddigi magatartása nem vall erre és a nyilatkozat természete is inkább arra teszi a zsidó körök aggodalmát.

Egy meg nem válaszolt interpelláció

A külügyi bizottság ugyanazon gyűlésén Sudzynski, pozni képviselő a következő interpellációt intézte a külügyminiszterhez: James Macdonald, a németországi zsidó menekültek ügyének főbiztosa, a Népszövetség főkarságához intézett levelében rámutat azokra a nehézségekre, amelyekkel munkája alatt kellett megküzdnie. A zsidó probléma Lengyelországban közös kérdése a zsidóknak és a lengyeleknek és bölcs és igazságos megoldást követel. A megadást megkönyviti

a zsidók kivándorlása és kolonizálása más országokban. Kérdem a minisztert: helyesnek tartja-e megfelelő diplomáciai akció beindítását a Népszövetség fóruma előtt a zsidók kivándorlásának és kolonizálásának megkönnyítésére, különös tekintettel a lengyelországi zsidó lakosságra.

Beck külügyminiszter nem válaszolt még erre az interpellációra. Mútan a külügyi bizottságban zsidók nincsenek, a zsidó álláspont nem jutott kifejezésre ebben az irányban.

Középeurópai kormányok szóbeli intervenciója

Berlin, január 23. A Zsidó Távirati Iroda illetékes helyről azt az információt szerezte, hogy több középeurópai ország kormánya felhívta a német külügyminisztérium figyelmét arra, hogy

nemzetközi akció fognak Németország ellen indítani, ha az továbbra is arra kényszeríti a külföldi illetőségű zsidókat, hogy likvidálják vállalkozásukat a birodalomban — ugyanazon irányvonalak szerint, amelyek a német-zsidókra vonatkoznak — anélkül, hogy ugyanekkor megengedjék számukra tőkékijáratukat Németországból.

A szóbanforgó országok diplomáciai képviselői szóbeli jegyzék formájában közölték ezt a figyelmeztetést a külügyminisztériummal. A jegyzék hangsúlyozta, hogy minden olyan esetben, amikor az intervenáló országok zsidó polgárai kárt szenvednek Németországban zsidó-ellenes hadjárat kapcsán, kártérítést fognak követelni a német kormánytól.

Az ITA értesítése szerint a középeurópai országok berlini kirendeltségei hozzá is láttak azoknak a károknak a regisztrálására, amelyeket az országok zsidó polgárai szenvedtek a zsidó-ellenes törvényhozás és antiszemita magánakció következtében Németországban. E regisztrálás alapján kollektív jöveteleiket igényt emelnek a szóbanforgó államok a német kormányval szemben. Ezzel kapcsolatosan rámutatnak arra is, hogy a berlini lengyel követség, mely eddig különböző magatartást tanúsított közel ötven ezer lengyel zsidó jogainak megfosztásával szemben, feladja eddigi magatartását és csatlakozik a többi érdekelt államok kollektív lépéséhez, amelyre a közel napokban sor fog kerülni. Ezzel hozzájárul a közfelfűgésbe azt a varsói szűkség-rendeletet, amely néhány nappal ezelőtt a külföldi lengyel polgárok védelmére hozott a lengyel kormány. Ez a rendelet felhatalmazza a lengyel kormányt, hogy retorziós lépéseket tegyen azon államok ellen, ahol sértik a lengyel polgárok jogait.

SELECT MOZGÓ

Gary Cooper, Anna Sten

kiváló művészek legújabb slágere:

SELECT MOZGÓ

A nászéjszaka

Hosszulejáratunak jósolják az egyiptomi kormányválságot

Anglia csak az összes pártokat képviselő kormánnyal hajlandó tárgyalni. Faud király stabil kormányt akar

Kairó, január 23. (Rador.) A ma reggeli lapok a kormányválságot hosszúnak jósolják, tekintettel a nacionalista párt magatartására. A Wald-párt ma este újabb értekezletet tart.

Újabb jelentés szerint Nahas pasa, a nacionalista párt vezére összehívta pártja végrehajtóbizottságát a helyzet tanulmányozására és a királynak adandó válaszlát megfogalmazására véget. Nem tudni, vajjon megmáskítja-e válaszlát Nahas pasát.

Londoni jelentések arról számolnak be, hogy az egyiptomi kormányválság erősen foglalkoztatja az angol köröket is. Nesz-szim pasa lemondása és Nahas pasa elutasítása egyelőre lehetetlenné teszik a tárgyalások megkezdését Angliával. Az angol kormány csak olyan kormánnyal hajlandó tárgyalni, amelyik az összes pártokat képviseli. Faud király nyilatkozatát meglepéssel fogadták, mert kitűnik belőle, hogy stabil kormányt óhajtat.

ESŐS, ZIMANKÓS IDŐBEN*

az iskolából hazatérő gyermek át van fáva!

A legtöbb anya ijedten fogadja az iskolából esős, zimankós időben vacogva hazatérő gyermekét. Már a meghülés, nátha rémlet látja a gondos anya... Könnyen elejét veheti a betegségeknek, amelyek igen gyakran súlyos komplikációkat is okoznak, ha az átfázott gyermeket DIANA sóborszeszszel alaposan bedörzsöli. A DIANA sóborszesz alkáliszói meggyorsítják a vérkeringést, a testet kellemes meleg járja át és elejét vesszük ezzel a meghülés veszedelmének.

DIANA SÓBORSZESZ

*) Átfázott gyermekét dörzsölje be DIANA sóborszeszszel!

MINTHOGY az utóbbi időben készítményünket hamisítják, figyelmeztetjük a vevőket, kérjenek KIFEJEZTETEN VALÓDI DIANA SÓBORSZESZ-t.

A tengerbe zuhant a Marseille—Tunisz közötti repülőjártat egyik utasgépe

PARIZS, január 23. A Marseille—Tunisz közötti repülőjártat egyik gépe a következő üzenetet adott: „S. O. S. leszállunk... Mivel az üzenet nincsen befejezve, attól tartanak, hogy a tengerbe zuhant és a rádiós-tiszt nem fejezhette be azt.

Titokzatos körülmények között eltűnt egy 20 éves német származású fiú Clujról

Meggyilkolták, öngyilkos lett vagy Németországba szökött az „Ifju Németek Egyesületének” fiatal tagja?

Cluj, január 23. (Az Uj Kelet tud.) Titokzatos ügy foglalkoztatja tegnap óta a cluj-i rendőrség bünygyi osztályát és a szigorancát.

Tegnap délelőtt kétségbeesett tekintetű kisirt szemű asszony állított be a rendőrségre, ahol a szolgálóasztalnak elmondotta, hogy fia, Brandt János, 20 éves bádóssegéd, aki apja műhelyében volt alkalmazásban két nappal ezelőtt eltűnt a városból. A rendőrség kérdéseire aztán az anya előbb személyleírását közölte a fiának, majd amikor a fiú életéről kezdett érdeklődni a rendőrség, elmondotta, hogy az utóbbi időben a fiú belépett az „Ifju Németek Egyesületébe” és annak keretében rendkívül aktívan dolgozott.

A fiú egyébként igen jó magaviseletű volt — mondotta el az anyja vallomásaiban — nem tételez fel róla, hogy könnyelműségéből szökött volna meg otthonról. Egyike volt különben a legjobbaknak a cluj-i előzetes katonai kiképzésben részesülő ifjak közül és ezért vezetői rangot is nyert a kiképzésnek.

A rendőrség azonnal megette a megfelelő intézkedéseket a titokzatos eltűnés

hátterének kiderítésére. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a fiut utoljára az „Ifju Németek Egyesületének”, Calea Victoriei 3. szám alatti helyiségében látták egy Schiller nevezetű német állampolgár társaságában.

Schiller — körülbelül a fiú eltűnésével egyidejűleg — szintén eltűnt a városból.

A rendőrségen most különböző feltevések merültek fel. Több olyan feltevés van, amely szerint a titokzatos eltűnésnek politikai háttere volna. Nincs kizárva azonban — a rendőrség feltételezése szerint — az sem, hogy a fiú esetleg gyilkosság áldozata lett, vagy öngyilkosságot követett el. A nyomozás mindenesetre egyelőre odairányul, hogy megállapítást nyerjen, voltak-e olyan körülmények, amelyek a fiut esetleg öngyilkosságra, vagy szökésre készítették. A legvalószínűbbnek a rendőrség feltevései közül az látszik, hogy a fiú a németországi Schillerrel együtt átlépte a magyarországi határt, hogy Ausztrián vagy Csehszlovákián keresztül Németországba jusson.

A nyomozást a rendőrség nagy eréllyel folytatja tovább.

ANTON ROZENZWEIG
 Alapítva 1890 ספרים האנדלוון Saját ház
 Zsidó könyvek, avanyu- és helyemfalepsz nagykereskedése
 CLUJ, PIATA MIHAI VITEAZUL 37-38.

SPORT

Reghinben szervezés alatt van a Makkabi

Reghini-Szász, január 23. Néhány hét óta, az erdélyrezi Makkabi szervezet elnökségének kezdeményezéséből, valamint a zsidó jövő iránti aggodalom adta impulzusból, Reghin zsidó köreiből komoly megmozdulás észlelhető, amelynek célja a Makkabi megalakítása. Pár nap előtt az egyébként Reghinben igen elterjedt teke-sport üzésére zsidó csoport alakult, amelynek vezetését Fülöp Géza látja el. A zsidó tekező-csoport vezetője azonban tisztában van azzal, hogy a Makkabi sokkal messzebbmenő tevékenységre hivatott, mintsem egy sportág művelése mellett maradjon, ezért néhány lelkes cionista bevonására törekedve azon igyekszik, hogy a Makkabi reghini csoportját megalakítsa. A napokban a reghini cionista élet egyik vezetője részletes levelet kapott az erdélyrezi Makkabi szervezet elnökségétől, amely utasítást tartalmaz a szervezési munkálatok előkészítésére és a megalakítás, valamint beindulásához szükséges teendőkre.

Tekintettel a Makkabi fontos hivatására, az előkészítő bizottság azon tevékenykedik, hogy Reghin hivatalos cionista társadalmának minden reprezentánsát, mint a helyi-csoport elnökét, az ifjúsági szervezetek képviselőit, a KKL, Wizo, Joung Wizo, valamint az összes cionista alakulatok egy-egy képviselőjét megnyerje a Makkabi előkészítő munkája számára, ugyancsak ilyen összetételű vezetőség összehozásán fáradozik a Makkabi aktív működésének vezetésére. Tekintettel a zsidó ifjúság fizikai és szellemi nevelésének fontosságára, meg van a remény, hogy a Makkabi Reghinben a közeli napokban hivatalosan meg fog alakulni és rövidesen megkezdődik aktív tevékenységét.

A Zsidó Tekező Társaság egyébként f. hó 19-én játszotta első hivatalos mérkőzését a reghini Amateur gárdájával, amelyet 286:282 arányban legyőzött. A mérkőzésen 15-ös csapatok vettek részt.

A fizikai és lelki felkészültség

az embert bátorra teszi, hogy ellenfelel mértékkel szálljon szembe; önbizalmát növeli és lélekjelenét kölcsönöz, hogy felindultságát leküzdve megőrizze hidegvérét. A kiegyensúlyozottság tudata az emberben a legfontosabb tényező. A szellemi, fizikai és lelki egyensúly minden nép vitáiban érdeke. A Makkabi mozgalomra vár a hivatás, hogy ezeket a tulajdonságokat a zsidó ifjúságba belevigye. Mózes a pusztában negyven évig barangolt, hogy ezen átalakítást a zsidó népben keresztülvigye. A Makkabi nem csupán esztétikai szempontból kívánja a zsidó fiúkban és lányokban az antik testkultusz ideálját látni, hanem a sport, de főleg a torna révén azt a célt követi, hogy lelki kiegyensúlyozottságukat, önbizalmukat visszaadja. Ebből a szempontból tekintve a mozgalmat, el kell ismernünk, hogy a Makkabi révén a zsidó világban új éra kezdődött.

Lord Melchett
a Makkabi Világszervezet
dicsőítője.

Budapest FC a legújabb budapesti klub neve, amely a Soroksár, Millenáris és Zugló fúvójából jött létre. A csapat a Soroksár helyén a Nemzeti Ligában vesz részt.

Uj Camera a láthatáron. Moszkvából jelentik: Szovjetországban új Carnerát fedeztek fel. Neve Vladimir Naraszkin, 2 méter 21 cm magas és testsúlya 140 kg. Naraszkin jó részt valamennyi sportágat űzi, különösen azonban az evezésben tündette ki magát. Az orosz ökövívószövetség elhatározta, hogy amerikai tréner szerződöt, aki szoros munkába vegye az óriás-sportolót, akit a szovjet-orosz ökölvívás jövő csillagának tartanak.

Donnenfeld, a bécsi Hakoah ismert játékos Palesztinában. Bécsből jelentik: Az osztrák sportlapok egyöntetű híradása szerint Donnenfeld, a Hakoah válogatott játékos Palesztinába távozott. A lapok jelentése szerint sem a Hakoah, sem az osztrák szövetség Donnenfeldet nem adta hivatalosan ki, ellene azonban sportfórumok útján eljárni nem lehet, mert Palesztinában a FIFA-n kívül álló egyesületben fog futbalozni.

Magyarországon vasárnap kezdődik a tavaszi bajnoki forduló. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokság tavaszi fordulóját szombaton a Budai 11-Budafok mérkőzéssel kezdődik. Vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák: Ferencváros-Bocskai, Kispeszt-Hungária, SBTU-Ujpest, Phobus-Szeged, Törekvés-III ker.

Egyre nagyobb méreteket öltenek a sziriai zavargások

Jeruzsálem, január 23. (Rador.) A sziriai zavargások tovább tartanak. Különösen a diákok ragadnak meg minden alkalmat a manifestációkra, amelyek a katonai hatóságok ellen irányulnak. A tüntetésekből asszonyok is részt vesznek. Tegnap a dákok és a nacionalista vezetők részt vettek a legutóbbi tüntetés alkalmából életvesztett két személy temetésén. Itt újabb manifestáció volt ki-

törőben, de a katonák és rendőrök 9 tank segítségével szétszórta őket. A hatóságok kényszerítették a damaszuszi kereskedőket, hogy üzleteiket a temetés tartama alatt nyitva tartassák. A nacionalisták vezérért, Sarudit, akit ezélt néhány nappal letartóztattak volt, Gesirembé küldték. A leppóban is tüntetések voltak. A roccsérég 200 letartóztatás eszközölt.

KÖZGAZDASÁG

Január 28-án kezdik meg az importengedélyek kiadását

A behozatali engedélyek kiadásának kérdése napról-napra kitolódik és ezzel együtt a komplikációk és nehézségek is gyarapodnak. Elsősorban az elmúlt év utolsó negyedére vonatkozó és még kiadatlan import-autorizációk kérdésének gordiusi csomóját metszette keresztül a kereskedelmi kormány. A minisztérium ugyanis megállapította, hogy devizadiszponibilitásunk a lehető legrosszabb lábon áll és így úgy határozott, hogy az elmúlt év utolsó negyedére még ki nem adott behozatali engedélyeket már ki sem bocsátják.

Ezekután az idei év első negyedére vonatkozó kontingens kérdése került szónyegre. Itt is hasonló nehézségek merültek fel. A jegybank azt jelentette a minisztériumnak, hogy a gyöngye valutájú országokkal szemben elég jelentékeny, az erős valutájú országokkal szemben azonban annál jelentéktlenebb devizadiszponibilitásunk van. A megoldás, amit a kormány ennek a jelentésnek az alapján ter-

vez, a következő: az importkvóták nagyobbak lesznek a gyöngye, és kisebbek az erős valutájú országoknál. Arra nézve, hogy ezt a dodonai hangú kijelentést hogyan akarják magyarázni illetékes köreink, még nem tudunk felvilágosítással szolgálni.

Ugyanekkor tárgyalják a kompenzációs kivétel kérdését is. Ismeretes, hogy ez ügyben a Banca Nationala kormányzója nem kívánt kevesebbet, minthogy az egész kompenzációs rezsimet azonnal szüntessék meg, mert ez a rendszer szerinte a visszaéléseknek valóságos melegágya, abban pedig nem bízik, hogy ezeknek a visszaéléseknek az illetékes hivatalos tényezők gátat tudjanak szabni. Costinescu miniszter álláspontja azonban szembenáll a jegybankkormányzóval, minthogy a miniszter a kompenzációs rezsim megszüntetésétől azt félti, hogy számos exportcikk kiviteli lehetőségei teljesen eldugulnak. A felmerült felfogásbeli eltéréseket tehát a kormány és a Banca Nationala közvetlen tárgyalások során iparkodnak elhárítani.

Eltűnték az acélfémek fogászati használatát? Az utóbbi években az acélfémek használata a belföldi fogászatban általánosan elterjedt és tudomásunk szerint ezek a készítmények, amelyek különféle néven, de azonos minőségben kerültek forgalomba, meg is feleltek a várakozásoknak. Mindenesetre sokkal megbízhatóbbaknak tartottabbaknak és egészségesebbeknek bizonyultak, mint azok a nemesfémutánzatok és nemesfémekkel való ötvözetek, melyekkel éveken ezelőtt kísérleteztek. Épp azért, mert ezek az acélfémek általánosan elterjedtek s viszonylagos olcsóságuknál fogva a legszegényebb rétegek számára is lehetővé tették a beható fogorvosi kezelést, nagy meglepetésként hatottak a hírek, hogy a közegészségügyi minisztérium az acélfémek betiltását határozta el. Mint értesülünk, az egyes főorvosi hivatalok erről a betiltásról névreszóló rendelkezéssel értesítették is a fogorvosokat. Természetes, hogy mivel a használatban levő acélfémek minőségileg teljesen azonosak, ez a betiltás az összes acélfémekre vonatkozik. Most a fogorvosok mulik, hogy

ezt a kérdést, amely őket szinte egzisztenciálisan érinti, az egészségügyi kormánynál ismét napirendre vessék és komoly, hivatalos közegészségügyi intézmények, klinikák stb. szakértőinek bevonásával kérjék annak megállapítását, hogy az acélfémek használata mennyiben engedélyezhető és mennyiben nem. Ugyanakkor a fogorvosok kötelessége lesz odahatni, hogy ezt a közérdekű problémát ne engedjék az acélfémeket előállító külföldi gyárak, avagy ezek képviselőinek konkurrenciája játékaul odadobni.

Február elsejével új valutakurzusokat léptet életbe a CFR. A vasúti vezérigazgatóság február elseji hatállyal a következő új valutaátzámitási árfolyamokat állapította meg: francia frank 6.70 lej, svájci frank 32.05 lej, aranyfrank 32.60 lej, béga frank 3.45 lej, belgas 17.25 lej, dollár 167.70 lej, német márka 41.10 lej, holland forint 68.75 lej, cseh korona 4.20 lej, norvég korona 25.75 lej, svéd korona 26.30 lej, dán korona 22.50 lej, olasz lira 8.90 lej, otmán lira 81.05 lej, font sterling 502 lej, bolgár leva 1.25 lej, dinár 3.05 lej, lengyel zloti 19.45 lej, drachma 1 lej, magyar pengő 29.65 lej, osztrák schilling 24.75 lej.

A „Pharos“ legközelebbi kötete: Az új Palesztina új héber költői

Jichak Landa, Abrahám Slonszky, Eliséva, Rachel, Uri Zvi Grinberg, Tschernichovszky, David Simonovitz, Zaiman Schnéur, Avigdor Hameiri és Mose Slinger versei Adler Hubert művészi fordításában. A kötet bevezető tanulmányát Barzilay István írja. Az új Palesztina új héber költőinek antológiájára csak korlátozott példányszámban jelenik meg. Éppen ezért előre rendelje meg!

Nélküldözhetően könyv az összes cionista és zsidó ifjúsági szervezetek és kulturegyesületek számára! A „Pharos“ eddig megjelent kötetei: „Zsidó mimaürök“, „A bűvös erdő“, „Calea Vacaresti“ I-II, „Magnolia Street“ I-II. Kaphatók a „Pharos“ zsidó könyvkiadónál: Cluj, Str. Baron L. Pop 23.

Ha anyagiánnyal megakad a munkája,

ha érdeklik vegyszerek, oajok, zsiradék-árak, nyersanyagok, festékek, laboratóriumi (anilitikai) kémikáliák, droguák, ha sürgősen szüksége van bármely speciális ipari, élelmi, borászati, mezőgazdasági, vegyi- és festőanyagra, stb., stb., forduljon az egyedüli angro szakcéhez
Uilmann József és Fia
Oradea. Telefon: 677.
Távíráti cím: Ulichechia.

Cluji kereskedők próbaperei az adókompenzálás rendezése érdekében. Az adókompenzálás ügyében a minisztérium korábban rendeletet adott, melyben a pénzügyigazgatóságoknak megtiltotta a tuifzetésekből eredő kompenzálásokrak kereszülvitélet. Minthogy ez a miniszteri rendelkezés elentében áll az egyenes adóörvénnyel, a cluji Sfatul Negustoresc próbaperek révén akarja a kérdést a bírói fórumok előtt tisztázni. A cluji Sfatul tagjaival két próbapert adatott be: az egyiket Bauch Ernest si sofia cég, a másikat Schuster Emil cég részéről, akiket az Iparkamara ügyésze, dr Tuleuca képvisel. E perekben tárgyalás február 5 és február 11-ére van kitűzve.

Külön engedélyhez kötik a mezőgazdasági gépek és akatrések kereskedelmét. A belföldi gépkereskedelemre komoly veszélyt jelent az a közelebből a parlament elé kerülő törvényjavaslat, mely szerint mezőgazdasági gépek, szerszámok és a mezőgazdasághoz szükséges üzemi anyagok kereskedelmével csak azon cégek foglalkozhatnak, melyek erre a miniszteriümtől külön engedélyt kaptak. A gépek eladásakor a kereskedő köteles a vevőnek egy, a mezőgazdasági kutatóintézet által kibocsátandó hivatalos prospektust átadni és a kereskedők kizárólag csak olyan gépeket és szerszámokat adhatnak el, melyek benne vannak ezekben a prospektusokban. A törvénytervezet megtiltja az olyan cseplőgépek árusítását, melyeknek nincs perszívó készülékük. 1940 január elsejétől tilos lesz oly mezőgazdasági gépek, vagy szerszámok eladása, melyek típusa nem szerepel a hivatalos prospektusban. A mezőgazdasági gépek karbantartásához szükséges olajokat is csak külön engedéllyel lehet árusítani.

200,000 fontot fizettek ki romániai adósságot hitelezőknek. Londonból jelentik: A Bradfordi kereskedelmi kamara tegnapi közgyűlésén az elnök foglalkozva a román kereskedők angol tartozásaival, rámutatott arra, hogy egy év leforgása alatt Románia majdnem 200,000 fontsterlinget fizetett és mehezen képzelhető el, hogy egy Bucurestib utazó delegáció kedvezőbb helyzetet teremthessen ennél.

Konszolidációs kölcsönkötvényekkel fogják kifizetni az állam tartozásokat. Bucuresztől jelenik: A pénzügyminisztérium állítólag hozzájárul ehhez, hogy az összes állam tartozásokat 1936 április 1-ig 85 százalékos konszolidációs kölcsönkötvények által 15 százalékosan pedig készpénzben fizethessék. Ezen időpont után csak készpénzben lehet majd az adó tartozásokat rendezni.

Megszakadtak a román-magyar kereskedelmi tárgyalások. A Bucuresztiben most folyó román-magyar kereskedelmi és fizetési egyezményre vonatkozó tárgyalások megszakadtak. A magyar megbízottak azt kérték, hogy a Bancanat előbb elégítse ki a romániai exportőrök pengőkövetelésének ellenértékét, visszautasították egyben a román kormány azon követelését, hogy a Magyarország felé irányuló tengeri kivitel ellenértékét erős devizákban egyenlítsék ki. A Bancanat ezzel szemben azt követeli, hogy a Magyar Nemzeti Bank befolyt pengő követelések kitalálásánál ne támasszon nehézségeket, amely nehézségekkel arra akarja kényszeríteni a Bancanatot, hogy ezen pengőkövetelése erejéig magyar áru importját tegye lehetővé.

Halálozás. Gergely Dezsőné született Berger Klára f. hó 23-án délután elhunyt. Temetése ma, pénteken délután fél háromkor lesz az új neolog temetőben.

Felolvasó ülést tart az Erdélyi Irodalmi Társaság. Az Erdélyi Irodalmi Társaság e hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel az unitárius püspökség disztermeben (C. Marechal Foch 12. I. emelet) felolvasó ülést tart az alábbi műsorrall: Elnök megnyitja, tartja dr Boross György unit. püspök a társaság alelnöke, Reményik Sándor költő-mények: Erdély természeti szépségei, dr Bogh Ernő szélfogó előadása Finta Gerő. Megemlékezés Kovács Dezső-ri a társaság tb. elnökéül. A felolvasó ülésre a bemenet szabad és azon minden érdeklődőt szivesen látnak.

Vé

ha érdeklik vegyszerek, oajok, zsiradék-árak, nyersanyagok, festékek, laboratóriumi (anilitikai) kémikáliák, droguák, ha sürgősen szüksége van bármely speciális ipari, élelmi, borászati, mezőgazdasági, vegyi- és festőanyagra, stb., stb., forduljon az egyedüli angro szakcéhez
Uilmann József és Fia
Oradea. Telefon: 677.
Távíráti cím: Ulichechia.

Ez a vonzó taton az ürzalékos kedveng a vagoalig lát azalomásokonforogtak. Cserőz termőmánya éléskabonát expo mellé épült százai állotmozgás, forrók, ügyököalkusok, lichulkiáltók. Aromán parasztael a búzát éretégetől szeden zsidó kéresztény lakókedelemtől és

Most azontomáson, de a raktárak megrakott szegykori prospekteléség ural ezek az állortélt életre dök, nincsenéshihalt. A számtiztek váátkozott zugo lomásokon és mindenre ra, Dél-Besznoza állomás méternyire vValamikorson és ha lasskönnyen szabongó élet vfuvarosok olyhetedik törtégyetlenegsAz ut csupamizliába kutyaszemeket me deklódom.

Most akügy! Kutyafalálhat szeknem.

Ki az aZsidó futnikor földm

MegyekItt azonbankább sarokvadar mezőkapom megrost. Ögeg, hogy idővelVan olyan felitik, van oly munkától felis a munkátmoruságtól fészkelni ma folyam vize ránból és v munkája feke ki belőle az máért vagy

Jankel, az kétszáz lejért kancáját. Ily zsidó leánynegebének.

Az ut? Johja fájó nyerikuneten szajuttotta vid körül. És lasa végtelen p szí körül a b érted meg, a lapította le, el vagy egy és nem cipe körül és még és nedvesen

Végig az éhinség sujtotta Dél-Beszarábián

(Utí képek)

Alábbi cikksorozatunk szerzője: I. D. Izrael, az Aufgang című jiddis irodalmi folyóirat szerkesztője, amerikai jiddis napilapok megbízásából beutazta az inségsujtotta Dél-Beszarábiát és tapasztalatairól a következőkben számol be:

I.
Ez a vonat, mely Dél-Beszarábiába visz, szöng az ürességtől. Hiába ad a CFR 50 százalékos kedvezményt, csak néhány ember létezik a vagonokban. A tisztviselőknél kivül alig lát az ember valakit. Holott ezeken az állomásokon valaha embertömegek sűrűleg forogtak. Chiseneutól Cetatea-Albaig nagy-szerű termőföld terül el, mely valamikor Románia élékamrája volt. Sokmillió értékű gabonát exportáltak innen és az állomások mellé épült raktárak körül a parasztszekerek százai állottak gabonával megrakva. Itt mozogás, forrongó élet volt itt, zsidó kereskedők, ügynökök, bizományosok, közvetítők és alkuszok, licitálók és tulcitalók, kikialtók és tulkiáltók nyüzsgtek és nagyon sok pénzt kerestek. A zsidó paraszt, a német paraszt, a román paraszt, az orosz paraszt jó áron adta el a búzát és a kisvárosok zsidó kereskedő rétegétől szerették be iparcikkeiket. Itt minden zsidó kézen ment keresztül, mert a keresztyén lakosság még messze van a kereskedelemtől és az ipartól.

Minden állomás egy-egy sűrű Most azonban végigutaztam egy sereg állomáson, de egy teremtett lelket nem láttam a raktárak mellett, sehol a dus gabonával megrakott szekerek, sehol semmi nyoma az egykori prosperitinek, csend, unalom és életelenség urálja az egész vonalat. Olyanok ezek az állomások, mint a sűrűkővek, amelyek letűnt életre emlékeztetnek. Nincsenek zsidók, nincsenek parasztok, minden elhagyott és kihalt. A vasuti tisztviselő, akiket ide száműztek vagy helyeztek át ezekbe az elátkozott zugokba, egész nap ásitognak az állomásokon és egészítik ki a háotti tespedtség és mindenre ráfekvő unalom képét. Cizmiliara, Dél-Beszarábia első éhségtanyája Schimza állomásról kell eljutni. Tizenkét kilométernyire van innen a zsidó falu.

Valamikor tucatnyi szekér várt az állomáson és ha lassan szállított le a vonatról, nagyon könnyen szekér nélkül is maradhattál. Zsibongó élet volt, emberek jöttek-mentek. A fuvarosok olyan árakat kértek, hogy szinte a hetedik bőrt is lehúzták az emberről. De most egyetlen szekér nincs az egész állomáson. Az ut csupa sár, gyalog nem tanácsos Cizmiliába kutyagolni. Az állomásfőnök nagy szemeket mereszt, amikor fuvaros után érdeklődöm.

Jankel, a „Lusta“
— Most akar ön Cizmiliába utazni? Nehéz ügy! Kutyafullasztó sár van és sehol nem találhat szekeret és lovat, hacsak Jankelnél nem.

— Ki az a Jankel?
— Zsidó fuvaros. Itt lakik a sarkon. Valamikor földműves volt és abbahagyta. Lusta. Megyek megkeresni a Jankelt, a sarkon. Itt azonban minden ház sarokház, vagy inkább sarokviskó, mert mindenik egy jó nagy darab mező mellett fekszik. Nagy nehezen kapom meg Jankét, a feketearcu zsidó fuvarost. Öreg, azok közül való, akik ahelyett, hogy idővel megöszülének, megfeketednek. Van olyan feketeség, amellyel az ember születtek, van olyan, amikor az ember verejtékes munkától fekete és van egyfajta, amely nem is a munkától, hanem — a cörsztől, a nyomoruságtól erd. Ez a feketeség, mely befészkelte magát az arc barázdáiba és egy folyam vize sem moshatja le onnan. Minden ráncból és vonásból évtizedek primitív földmunkája feketedik ki, gondterhes éveket olvas ki belőle az ember a darab kenyéért, egymáért vagy hideg puliszkáért.

Jankel, az öreg, mosolytalan zsidó fuvaros, kétszáz lejért fogja be nekem Szonjácskát, a kancáját. Ilyen szép, romantikus beszarábiai zsidó leányneve van ennek az öreg, kivénült gebének.

Cizmilia zsidói
Az ut? Jobb nem beszélni róla. Csak Szonja fájó nyertése hallszik a vidéken. Sár, sár, feneketlen sár. Sehol egy élőny, az inségsujtotta vidék kopártalansága övez körös-körül. És lassacsán kinő az első zsidó ház a végtelen pusztán; Cizmilia. Drótkerítés veszi körül a házikót, mely oly kicsi, hogy nem érted meg, a magas szalmatető hogyan nem lapította le, egy szélvihar hogyan nem vitte el vagy varju hogy nem vette csőrére és nem cipelte el. Kietlen pusztaság a ház körül és még kietlenebb belülől. Sötét, hideg és nedvesen csuszós. A szegénység sivit itt

és megbénítja a szemeket: néhány másodperc állók már és nem látom, hogy két ember áll előttem. Kiszáradt, beteg zsidó, akinek arcáról a parasztlélet kegyetlensége feketélik. Mosolygó szemével érdeklődve néz rám. Felesége rongyos, fáradt asszony, mosolyog, valószínűleg azért, mert a férj is mosolyog. A férfi mint tölcserőt tartja fülén a kezét. Süket. Ezért az a bocsánatkérő örök mosolygás a szemében.

Mikor megtudják, hogy egy lap megbízásából járok itt, az öreg megszólal:
— Ha így van — mondja — akkor használva válhatik a világnak, ha elmesélem. Szereket jót tenni a világnak.

A legsötétebb nyomor
De az öregasszony kezdi el a mesét. A városka valamikor jó hely volt a zsidók számára. Földet is műveltek, meg kerestek is, mert süket, hanem mert érezte, hogy ezt még az epéné is keserűbb az élet. Már néhány éve, hogy Cizmilia nehéz és keserves éveket él át a terméketlenség és a nagy

krízis miatt. De ez évben tetőfokát érte el. Az időjárás mindent elpusztított. A szegénység emondhatatlan. Emberek, akik tegnap még gazdagok voltak és telikézzel osztogattak alamizsnát, ma ágyneműkkel adogatják el. Mások, akiknek nincs is mit eladniok, napokon át ülnek tétlenül, éheznek és szégyellik kezüket segélyért nyújtani. Háromszáz zsidó család közül kétszázötvennek nincsen kenye-re. A nyomor rettenetes.

Hosszasan mondja el ezt a mesét, jiddis és orosz közmondásokkal vegyítve. Még be sem fejezte, félretolta az öreg.

— Te nem tudsz mesélni, engedj engem.
Esz azonban szavaikkal. És mégis úgy tűnt nekem, hogy nem azért mondta el másodszer is, mert süket, hanem mert érezte, hogy ezt kétszer kell elmondani.

Kétszer? Nagyon sokszor. Valahány emberrel Cizmiliában beszéltem, ugyanezt mondotta el. Az egyik ókos zsidó is elmondta, de hozzátette:
— Biztatnak, hogy a zsidó szívek nem fog-nak segítség nélkül hagyni bennünket. De van egy orosz közmondás, amely azt mondja: „Amig a nap felkél, a harmat megsejti szemétdet”. De jiddisül még egyszerűbben hangzik: „Bis wen es kommt die nechume, geht cerojst die nesume”. (Míg megjön a vigasz, elszállhat a lélek).

I. D. Izrael

Életfogytiglani börtönrre ítélték a legutóbbi litvániai puccskísérlet tetteiseit

A halálraítélteknek az elnök megkegyelmezett

Kaunas, január 23. A haditörvényszék ma ítéletet hirdetett annak a 10 egyénnek ügyében, akik legutóbb megkísérelték kiszabadítani a börtönből Waldemarast volt köztársasági elnököt és államcsiny által hatalomra akarták juttatni. Mint ismeretes, Waldemarast 12 évi börtönrre ítélték

az 1934 júniusában elkövetett forradalmi megmozdulás miatt. Három vádlottját a pernek halálra, kettőt 15—15 évi, egyet 8 évi börtönbüntetésre ítélték és három vádlottat felmentettek. A köztársasági elnök a halálos ítéleteket életfogytiglani fegyházra változtatta.

Lebrun elnök Bouissont kérte fel kormányalakításra, aki nem fogadta el a megbízást

A népfront, vagy a köztársasági koncentráció kormánya következnek. A középpártok hajlandók a népfrontot támogatni

Herriot sem fogadta el a megbízást — Sarraut gondolkodási időt kért

Párizs, január 23. (Rador.) Fernand Bouisson, a kamara elnöke tegnap este 17.45 órakor francia idő szerint, megjelent az Elysée palotában, ahonnan 19.30 órakor távozott. Kijelentette, hogy Lebrun elnök megbízta kormányalakítással, de ő a megbízást elutasította. 20 órakor hivatalosan jelentették, hogy az elnök tegnapra befejezte a konzultációkat.

A középpártok valószínűleg közös magatartást fognak tanúsítani, kézik a népfront-kormányát támogatni, de még jobban szeretnék, ha republikánus, koncentrációs kormány alakulna. Abban az esetben, ha a radikálsocialisták holnap szintén a köztársasági koncentrációs kormány mellett döntenek, a közép- és jobboldali pártok lesznek a helyzet urai.

Párizs, január 23. (Rador.) A radikálsocialista párt vezetősége tegnap este megbeszélést tartott, amelyen a politikai helyzettel foglalkozott, de megegyezésre nem jutott. Ma délelőtt a pártvezetőség és parlamenti tagjai újabb értekezletre ülnek össze.

A kormányválsággal kapcsolatban a francia lapok rámutatnak arra a bizonytalanságra, ami a kormányválság megoldás körül fennáll. Sokan azt állítják, hogy a helyzet tisztázása csak általános választások útján lehetséges. Addig is „likvidációs” kabinetet kell alakítani. A Petit Parisien szerint politikai körökben a következő lehetőség merült fel a válság megoldására:

Radikális kombináció, amely ha nem sikerül, baloldali személyiséget kell felkérjen, de nem a radikálsocialisták közül. Az illetőnek, megegyezését kellene létrehozni a pártok, a kamara és szenátus között és a választásokat kellene levezetnie, amelyek lehetővé tennék ténylegesen tartós kormány összeállítását. Az Echo de Paris véleménye szerint nemzeti érdekek miatt Laval után ugyan Lavalnak kellene jönnie. A Petit Journal szerint a jelenlegi helyzetben csak az általános választások hozhatják meg a megoldást. A l'Oeuvre megállapítja, hogy a logika a népfront kormányát követeli. Olyan kormány kell, amely tiszteletben tartja a kötelezettségeket és nem sodorja Franciaországot hazárd akcióba. A Le Populaire meg van elégedve, hogy Laval megbukott és igéri, hogy támogatni fogja a radikálsocialistákat, vagy a baloldalt.

London, január 23. (Rador.) Az angol sajtó azt hiszi, hogy Laval utóda minden bizonnyal erőteljesebb magatartást fog tanúsítani a Népszövetség irányában és

Munkás-Mozgó
pénteken, szombaton 3, 6, 9-ker:
I. MEXIKÓ VIRÁGA
Főszerelő: DOLORES DEL RIO.
II. 303 JÉGHEGY
Főszer.: GUSTAV DIESEL, EARNEST UNET.
III. MICKI MAUSS és JOURNAL.

kevésbé barátságos Olaszországgal szemben. Ez olyan politika lesz, amely fokozottabb mértékben fog hozzáidomulni az angol politika irányelveihez.

Párizs, január 23. (Rador.) Lebrun elnök ma folytatta a konzultációkat a kormányválság megoldása érdekében. Elsőnek Herriot ment kihallgatásra, de valószínűleg el fogja utasítani a megbízást. Utána Delbos, a radikálsocialisták parlamenti csoportjának elnöke jelenik meg az elnöknél.

Párizs, január 23. (Rador.) Kihallgatása után Herriot közölte az újságírókkal, hogy az elnök felajánlotta számára a miniszteri-nöki tárcát. Ő köszönetet mondott a megasztelítésért, de kijelentette, hogy nem fogadhatja el a megbízást.

Herriot után Lebrun elnök Delbost fogadta kihallgatáson, aki kijelentette, hogy nem kapott megbízást kormányalakításra. Utána Albert Sarraut, volt miniszter, a radikálsocialisták egyik vezetője jelent meg audiencián. Az elnöknek arra a kérésére, akátsa meg az új kabinettet, kijelentette, hogy végleges választ csak későbbi időpontban tud adni.

Strasser professzor nyilatkozata egy cluji diétás étteremről

Több mint egy éve már, hogy megnyitott Clujon az első diétás étterem Blumenfeld Margit és Hunwald Berta okleveles diétásnővérkék vezetése mellett. Egy év leforgása alatt ez az étterem a város egyik fontos és szinte nélkülözhetetlen egészségügyi intézménye lett, valóságos jótétemény a diétikus étkezésre szoruló betegek számára. Az étterem az orvosi előírásnak megfelelően a legkülönbözőbb és legkomplikáltabb diétákat készíti és naponta készen is kaphatnak speciális diétás menüket vese-, cukor-, epe- és máj-bajosok, valamint savtúltengésben és savhiányban szenvedők. Az ételek amellet hogy a legtökéletesebben megfelelnek az orvosi előírásoknak, egyben rendkívül izletesek is és így kiküszöbölik a diétás étkezés szokásos hátrányait.

A napokban Clujon járt Prof. Alois Strasser, a világírű bécsi orvosnővér és ittartózkodása alatt a Francia Diétás Étteremben étkezett. A kiváló orvosprofesszor annyira meg volt elégedve a felszolgált ételekkel, hogy bucsuzás előtt a következő emléksorokkal fejezte ki elismerését az éttermet vezető diétás nővéreknek:

„A diétika tudományát a gyakorlatba átültetni olyan művészet, amelynek magas fejlettségét érzem az étteremben örömmel állapíthattam meg.
Cluj, 1936. I. 17.

Prof. Alois Strasser
Ennél szebb és beszédesebb elismerést aligha kaphattak volna a mesterségükben valóban elsőrangú diétás nővérek.

Dr. Niemerower a Zsidó Nemzeti Alap aranykönyvében

BUCURESTI, január 23. Dr. Niemerower főrabbi csodálatos megmenekülése a merénylő golyóitól mely hatást gyakorolt a főváros és az ország egész zsidóságára és arra indított több zsidót, hogy ezen esemény megörökítését kérik a Zsidó Nemzeti Alaptól. Az ország különböző részéből érkeztek levelek a Keren Kajemeth igazgatóságához, hogy vezessék be a főrabbi nevét a Zsidó Nemzeti Alap aranykönyvébe.

A KKL magáévá tette ezt a kezdeményezést és elhatározta, hogy akciót indít a romániai zsidóság körében dr. Niemerower nevének az aranykönyvben való megörökítésére, kifejezésül annak a szolidaritásnak és megbecsülésnek, amelyet az ország egész zsidósága érez a megtámadott főrabbi iránt.

Dr. Niemerower aranykönyvi bevezetésére az adományok a KKL Bucuresti címére küldhetők: Fondul Bucuresti Evreesc, Bucuresti, B-dul Domitiei No. 48.

klány miatt a munkája,
erek, oajok, zsiradékok, festékek, laboratórium-chemikáliák, droguák, és van bármely speciális, mezőgazdasági, agrá, stb., stb., fordulóangro szakcéghez
szszel és Fia
Telefon: 677.
M: Ulichezia.

próba-percel az adókom-
é érdekében. Az adó-
ben a miniszterium ko-
tt, melyben a pénzügy-
egítette a tuifzetése-
lásoknak keresztyüite-
nizsiteri rendelkezés el-
enes adóörvénnyel, a
presc próba-percel révén
brói fórumok előtt tis-
tagjaival két próba-per-
Bauch Ernest is sojta
ster Emil cég részéről,
a ügyésze, dr. Tu. elca
tárgyalás február 5
küzzeve.
kötik a mezőgazdasági
kereskedelmét. A be-
re komoly veszélyt je-
a parlament elé kerülő
y szerint mezőgazdasági
és a mezőgazdasághoz
nyalok kereskedelmével
nyalokhozha nak, melyek
külön engedélyt kap-
akor a kereskedő köte-
mezőgazdasági kutató
fardó hivata os pros-
reskedők kizárólag csak
számokot adhatnak el,
ezekben a prospektu-
zet megtiltja az olya-
sát, melyeknek nincs
1940 január elsejé-
zdasági gépek, vagy
melyek típusa nem sze-
pek usban. A mezőgaz-
niartásához szükséges
engedélyt lehet áru-
tek ki romániai adó-
Londonból jelentik: A
kamara tegnapi kezo-
gialkozva a román kö-
zóságaival, rámutatott
forgása alatt Románia
sterlinget fizetett és ne-
hogy egy Bucures-
zabb helyzetet terem-
ésnőkötvényekkel fog-
ta tozásokkal. Bucu-
énzügyminiszterium ál-
hhoz, hogy az összes
36 április 1-ig 85 szá-
kőcsőkötvények által-
készpénzben fizethes-
csak készpénzben le-
ásokkal rendezni.

omán-magyar keres-
A Bucures-
kereskedelmi és fizet-
atkozó tárgyalások
nyar megbízottak azt
nat előbb elégítse ki
ők pengőkövetelésé-
autasították egyben
on követelését, hogy
irányuló tengeri ki-
s devizákban egyen-
t ez szemben azt
ar Nemzeti Bank a
ések kiutalásánál ne-
ket, amely nehézsé-
ényyszeritenti a Ban-
ngőkövetelése erejé-
tját tegye lehetővé.

ly Dezsőné született
án délután elhunyt.
délután fél háromkor
bból.

rt az Erdélyi Irodalmi
Irodalmi Társaság e
elött fél 12 órai kez-
pökség disztermeben
I. emelet) felolvasó
ússorral: Elnök: meg-
Czygy unit. püspök
menyik Sándor költő
zeti szűpségét, dr. Bar-
badása Finta Gerő.
Dezső-né a társaság
asó ülése a bemenet
a érdeklődött szivesen

Az „Istenkeresők a Kárpátok alatt” visszhangja a sajtóban

Az erdélyi könyvpiacra régóta nem volt könyvnek olyan hatalmas sikere, mint a Schön Dezső „Istenkeresők a Kárpátok alatt” című regényének. Ez a regény, melynek az Uj Keletben való folytatás közlése az erdélyi zsidó szellemi életnek nagy eseménye volt, az első, vakóban komoly és monumentális mű, mely százötven év történetét fogja össze a történelmi tudás és a művészi megérzés eszközeivel.

Schön Dezső regényének igazi közönségsikere volt. Az erdélyi zsidó olvasóközönség szeretettel fogadta ezt a lelkéből fakadt, szép és tanulságos olvasmányt. A regény páratlan sikerét dokumentálja az a körülmény, hogy alig három hónappal megjelenése után a könyv elfogyott és a napokban kerül ki sajtó alól a második kiadás.

Schön Dezső regényének titka, hogy mindvégig lebilincselő olvasmány és pillanatig sem válik banálisá, tudálékosá. Nagy előnye pedig az, hogy a gettóról irt minden eddigi regény csak a gettó keletkezésének körülményeit írja le, viszont ez a könyv világosan megmutatja, hogyan reagált belülről a mindenképp kifosztott, szegény és üldözött zsidóság a gettó szorításaira. Hogyan épített a külső falak nyomása ellen védekezőül egy belső lelki falat, amely generációkon keresztül ott-honául szolgált.

Az Istenkeresők a Kárpátok alatt komoly visszhangra talált a zsidó és nemzsidó sajtóban egyaránt. A legjelentősebb erdélyi és külföldi lapok hosszú cikkeket szenteltek az első magyar nyelvű chaszid regénynek. A legjellemzőbb recenziókból adunk az alábbiakban néhány szemelvényt:

„Schön Dezső végigvezeti a felcsigázott fantáziájú olvasót annak a zsidó szektának legelzárta belső életébe, amelybe betekintést eddig nem nyert. A chaszidizmus gyönyörű poézise plasztikus elevenséggel tárul elénk és izgatón érdekes miszticizmusa a valóság tükrében veti vissza sugarait. Az az irreálitás, melynek kódéba burkolva láttuk eddig ezt a zsidó népmozgalmat, csodálatos komolysággal válik érzékelhető, komoly valósággá az író lenyűgöző és meggyőző tolla alatt.”

(Napló, Oradea.)

„Egy ismeretlen világba vezet Schön Dezső az olvasót. A regény nagyrésze Maramuresban játszódik és a chaszid irányzat zsidóság történetét mondja el. Talán csak Tharaud-fivérek híres regénye: a „Kereszt árnyékában” adott olyan tiszta képet erről a témáról, mint Schön Dezső könyve. De számunkra Schön Dezső könyve sokkal érdekesebb, hiszen az alakok nagyrészt ismerjük és a local couleur, laptudósítások, színes riportok tökéletes képe után mindig is érdekelt benünket.”

(Szamos, Satu-Mare.)

„Schön Dezső könyve sokkalta több annál, amit sablonosan „könyvnek” nevezünk. Ezt lehet történelmi alapvető munkának nevezni, lehet érdekesítő regénynek, lehet szenzációs adalékok alkalmazásának és lehet mindennek együttvéve elismerni. Egy olyan horizontális mű ez, mely évtizedekre jelezni fogja azt az utat, amelyen sok-sok zsidó kutatónak és írónak haladni kell.”

(Népünk, Oradea.)

„Istenkeresők a Kárpátok alatt” nem mindennapi teljesítmény. Szerző ezzel a könyvével valószínűleg chef d'oeuvre-jét alkotta meg. Nagy megrendüléssel, meghatottsággal, élvezettel olvassuk ezt az írást.”

(Temesvári Hírlap, Timisoara.)

„Regény? Történelmi munka? Szociológiai tanulmány? Nem lehet pontosan megállapítani. Tény az, hogy rendkívül szórakoztató és izgalmas. Ha nem volna egy

közel félezer oldalas könyv, az ember le sem tenné a kezéből, amíg végig nem olvasta. Istenkeresők a Kárpátok alatt az utóbbi évek gazdag zsidó könyvtérképének legeredetibb és legérdekesebb hajtása.”

(Uj Kor, Timosara.)

„Schön Dezső nagyterjedelmű regényt irt a maramuresi zsidók életéről és rengeteg történelmi adatot gyűjtött. A 19. századot írja meg, a maramuresi zsidóság nagy metamorfózisát, amikor ezen teljesen visszamaradt, a föld népének életét élő zsidóság egyszerre beleszippent a chaszidizmus világába. Schön Dezső végigvezet bennünket egészen a mai maramuresi zsidóságig. Szerepel könyvében minden, majdnem egy egész évszázadon keresztül fel-felbukkanó jelentősebb esemény, számottevő zsidó egyéniség, mozgalom, stb. És könnyű, közvetlen stílusa kellemes és

Mintahogy a hullámok megtörnek a sziklás partokon...

nagyon gyakran éppen úgy megtörnek a szenvedők gyógyulási törekvése a betegség makacs ellenállásán. Napi gondjaink, napjaink gyors ütemű, hajszolt életformája legyengíti idegrendszerünket, így az ideges gyomorbetegségek, savtúltengések, fekélyek és más gyomor- és bélbetegségek ellen nem tudunk védekezni, azonban... nagy hírű amerikai tudósok nemrégiben felfedezték Amerikában egy gyógynövényt, amelynek kivonatából a „Gastro D” gyógyszer készült. Ez a gyógyszer megmenti a szenvedőket, visszaadja életerejüket és életkedvüket, mert a legmakacsabb gyomor- és bélbetegségeket, epe-, vese- és májbetegségeket rövid kezelés alatt tökéletesen meggyógyítja és az emésztőszervek belső kiválasztását egyensúlyba hozza. A vezérképviselethez az ország minden részéből naponta érkeznek a köszönőlevelek azoktól, akiket a „Gastro D” meggyógyított. A hálálkodó levelek épp úgy érkeznek földművesektől, munkásoktól, mint intellektuális foglalkozást tűző uraktól és hölgyektől. „Nagyon meg vagyok elégedve a „Gastro D” kezelés eredménnyel, a gyógyulás szemmel látható” — írja G. V. Gheorghiu CFR inspektor Bucuresti, Pasagiul Roman 7, I. emelet. Ehhez nem kell kommentár.

Leí 130 utánvétellel küldi: Császár E. gyógyszerész Budapest, Calea Victoriei 124.

hasznos olvasmányt tesz könyvét, amely belletrisztikai értékén kívül sok anyagot szolgáltat majd a maramuresi zsidóság eljövendő történetírójának is.”

(Múlt és Jövő, Budapest.)

MUNKÁS MOZGO MÜSORA:

Csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. Mexikó virága. Spanyol tárgyszerelmi történet. Főszereplő: Dolores del Rio. II. SOS jéghegy. Izgalmas dráma. Főszereplők: Gustav Döhl és Ernest Unet. III. Micki Mauss és Journal.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, január 24.

Bucuresti. 11.30: Hírek. 17: Motzoi zenekar. 20.50: Rádiózenekar. 23: Vendéglői zene. Budapest. 6.45: Torna, u. á. hanglemezek. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése Othello, opera. 23.05: Tánccselekt. Droitwich. 23.20: Londoni szimfonikusok. Bécs. 17.30: Vonósnyegyes Grázból. 19.15: D'A bert: Hegyek alján, opera. Brüsszel. 19.30: Chopin művek zongorán. 20: Operaáriák. Brüm. 15: Rádiózenekar. Párizs. 19: Pergola orgonaművész játéka. Poste Parisien. 19.50: Klasszikus dalok. Hilversum. 20.40: Csellósóló. Belgrád. 20: Opera. Ljubljana. 21.30: Rádiózenekar. Varsó. 20: Szimfonikus zene. Osló. 22.15: Szórakoztató zene. Milánó. 21: Szimfonikus hangverseny. Róma. 22: A római poifónia énekkara. Stockholm. 22: Szórakoztató zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egyező 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláírási díj 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetéseket díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portófelvétel mellékelve van.

Elsőrendű tiszta virágmezét szállít Tenner Lajos, Arad.

Butorozott szoba, fűrdőszoba használati, esetleg teljes ellátással kiadó. Cim: Str. Abetele Zavoral 2 B.

Csúji nagykereskedő cég keres vegyiluzem részére adminisztrátort 200-300.000 lej készpénz garanciával vagy befektetéssel, mely teljesen biztosítva lesz. Havi jövedelem 12-15.000. Ajánlatokat „Alfa” jellegre kiadói hivatalba kérik.

Gyárosok figyelmébe. Amerikából hazajöttem, ahol 8 évig nagy kereskedelmi vállalatnál vezető állást töltöttem be, gazdag tapasztalatokat szereztem a kereskedelmi tén. Előkelő gyárosok képviselőit Erdély és Bánát részére elfogadom, bármilyen szakmában. Megbízhatóságomról ökölkő cégek referenciával szolgálhatok. Leveleket a kiadóhivatal továbbít „Elsőrendű erő” címen.

Csecsemőpolonót keresek jó bizonyítványokkal. Reg. Ferdinand 43, I.

Nősiúlna biztos egzisztenciával rendelkező mérnök, megfelelő hozománnyal, levelek „35 éves” jellegre a kiadóhivatalba kéreknek.

Egy „Pffaf” gyártmányú férfi varrógép eladó. C. Victoriei 21, ajtó 1.

24 éves fiatal ember, certifikáttal rendelkező leány vagy asszony összeköttetését keresi. Leveleket „Palesztina” jelleg alatt kiadói.

ארוטה כשר

cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre a egyedi alkalmakra rendeléseket a legzsebb kivételben, jutányosan készít, Adler, Str. Dublariilor 8.

SZÍNHÁZ-FILM

Nászut Bécsbe

A Budapest—Wien című operetudonság bemutatója a Magyar Színházban

A budapesti Kamara Színház a szezon megnyitása óta szakadatlanul a Budapest—Wien című Szántó Armand—Szécsény Mihály—Carlo de Fries operettet játssza és a színház igazgatóinak nyilatkozata szerint ebben az esztendőben sem foglalkoznak más operett előkészületeivel, mert a Budapest—Wien egyre táblásházak előtt megy jubileumról-jubileumra.

Ezt a hallatlan mulatságos, a francia bohózatok ötességét is felülmúlóan szellemes, pazar zenéjű dzessz-operettet szombaton este mutatja be a mi színházunk Nászut Bécsbe cím alatt.

Külön érdekessége az előadásnak, hogy a vezető férfi szerepet, egy félszeg, kedves, csinos professzort Kovács György, a Vigszínház nálunk vendégszereplő kitűnő tagja alakítja. Emlékeztet, hogy a Ma éjjele szabad vagyok című operetben egy hasonló szerepben milyen nagy sikere volt Kovács Györgynek. A mostani udonságban még sokszorta

hálásabb szerephez jutott, amelyben bő humor és rokonszenves szinpadí lényen teljesen érvényesül.

A kitűnő női szerepeket Solymosán Magda és Sándor Stéfi alakítják. Remek ének- és táncszámok, pazar új toalettjeik külön ar. raktól lesznek az előadásnak. Nagyszerű szerephez jut az udonságban Jenel János egy vívóhadjának és Tompa Sándor egy vívómester ellenállhatatlanul mulatságos figurájában. A többi főszerepeket Czoppán Főri, Báza Éva, Sándor Andor, Örvössy Géza és az operettegyüttes többi tagjai alakítják.

A Nászut Bécsbe egészen különleges feladatokat ró kiállítás tekintetében is a színházra. Az összes műhelyekben éjjel-nappal folyik a munka, hogy a Budapest—Wien nálunk is azzá lehessen, ami Pesten: a szezon legnagyobb operett-szágera. A zenekart Schreiber Alajos vezeti, a táncokat Tóth János tanította be.

Pénteken három előadás a színházban

A mai hivatalos ünnep alkalmával három előadás lesz a színházban. Háromkor az AKI mer az nyer kerül színe olcsó helyárrakkal Solymosán Magdával, Sándor Stéfivel, Stefanidesz Ilivel, G-óf Lászlóval, Thász Aladárral, Csóka Józseffel, Réthely Ödönnel, Sándor Andorral. Délután hat órakor harmadik előadása lesz Az Ur katonáinak, este kilenckor pedig

nyolcadszor megy a szezon legnagyobb vigjátéksikere, az Érettségi, Fényes Alice-szal, Harmath Jolánával, Czoppán Főriával, Kőszegi Margittal, Wojticzky Elvirával, Borovszky Oszkával, Tóth Elekkel, Balázs Samuval, Tompa Sándorral, Csóka Józseffel, Nagy Istvánnal, Lantos Bélával és Örvössy Gézával.

Az Ur katonái. (Bemutató a Magyar Színházban.) Hogy ez a darab olyan átlító sikert aratott Pesten és szufolt bázat vorzot Cijon, annak legfőbb oka, hogy a színházban a közönség megunta az egy kaptafára készült, kifogástalan technikával megírt „remekműveket”. Emmet Lavery szindarabja nincs ugyan briliáns technikával megírva, viszont új problémát vet fel és emiatt üdítően hat. A darab egy jezsuita kolostorban játszik, szereplői papok, problemaikája: a hit és a csoda. Lehet a darab alapeszméjét geneini, lehet tagadni, az azonban kétségtelen, hogy élő probléma, amelynek szinpadí ábrázolása a vaóság erejével hat. A darab főszerepét Kovács György játszotta, aki a nem testere szabott szerepben is megrendítő alakítást nyújtott. Tóth Elek, mint mindig, klasszikus kabinetalakítást nyújtott és elementáris sikert aratott a rek or pater szerepében, Simon Tibor, a sznház új tagja, kétségtelen teheséget árul el, bár e szerepet nem kellett volna vállalnia. Balázs Samu a kolos or orvosának nehéz szerepében excellált. Borovszky, Lantos, Nagy István és főképpen a kedves és tehetséges kis Báza Éva járultak hozzá az est sikeréhez.

HETI MŰSOR:

Péntek d. u. 3: AKI MER AZ NYER. (Olcsó helyárrakkal.) d. u. 6: AZ UR KATONAI. este 9: ÉRETTSÉGI. (Nyolcadszor.) Szombat d. u. 3 órakor: Gül baba. Ifjusági előadás, olcsó helyárrak. d. u. NAGY SZEREMLEM. (Kovács György, a Vigszínház tagja, mint vendég. Károlyi Leona felléptével. Olcsó helyárrakkal.) este 9: NÁSZUT BÉCSBE. (Szántó Ar-

mand, Szécsen Mihály és Carlo de Fries órási sikerű legújabb operettje. Budapest a Kamara Színház Budapest—Wien cím alatt edd 100-szor játszotta. Kovács György vendégfelléptével. Solymosán Magda, Sándor Stéfi, Jenel János felléptével. Premierbérlet 19.)

Vasárnap d. u. 3: A MONTMARTREI IBO-LYA. (Olcsó helyárrakkal.) d. u. 6: AZ UR KATONAI. (Kovács György fellépével.)

este: NÁSZUT BÉCSBE. (Kovács György felléptével.)

Hétfő fél 9: NÁSZUT BÉCSBE. (Kovács György felléptével. Rendes bérlet 19.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Pénteken, január 24-én: Turandot. Vasárnap, január 26-án matiné: Szevillai borbély.

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma, pénteken utóljára: Boris Karloff legizgalmasabb filmje: Fekete szoba.

Következő sláger: Zou-Zou, fős.: Josephine Baker, a világhírű néger táncosnő. Ez a különleges fim Párizsban már 4 hónap óta fut a legnagyobb sikerrel. Egyidőben 42 mozgó vetíti.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Ez műsor! Ezt nézze meg! I. Sztambul kén. Kémdráma. Myrna Loy, George Brent. II. A 24 karátos ártatlanság. Drámai vigjáték. Jean Harlow, Lionel Barrymore. III. Micky Mauss. Helyárrak: 9 és 13 lj. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

Az Ország

Str. Seguna 7. Pénteken, január 24-én, délután 2 óráig dr. Ker...

Lapunk le... hivatalos munk... des időben jelen...

Felozlat... áncot. Szófiab... zeti tanácsot f... ták. Mától fogv... tis jellegű intéz...

13.000 uj... központi céh v... ben 13,103 kere... de, összesen 136... nagyobb alaptól... sult: Powell—Du... van és 14 vála... font alaptökeje... légiforgalma: b... gyárt. Egy váll... egy másik mér... lenyeket és pán...

Emésztési... gyomorégés, c... idegizgalmak, szesz... „Feret... teli az emészté... gyomrot és a... utra tereli és f... sok ajánlják.

Mammul... ban. A német... melyet Türngi... meg epő közlést... lodion-lemezek s... nyolcadrés köny... zetmillióterre... zódtam arról —... veget jól lehet... /Ha pedig egyi... szükségünk egy... fényképezhetünk... 10.000 oldal eg... levelező ap alak... tünk 1.500.000 o... 1000 ilyen pag... 1.500.000.000 o... hogy egy kötet... mindez egy és... tart fogal mag... sulyokkal vhe... kétszerte nagy... könyvtára s m... nem nagyobb e...

A Hapoel... iye. Szombat... estet rendezti... ja. Az estét A... vezette be. Re... sulyos problém... szükségessé te... vezését. Ráv M... nak, mint nemz... hetetlen értékű... a suceavai ifj... beszédben mé... sét és gazdag... tán, az ifjuság... lezutan a Hapo... Jiszraélnek sz... sokra. A galut... teli a valóság... való szerveke... Thora és tradí... a tagokat Pa... mudi citátumok... tette a valóság... és a jelenben... építő Palesztin... csolatára. Wei... szervezet figye... nak iskolába... írásra kénysze... intézkedését k... keres énekszár... zárószavával... ünnepély.

Hel... keres vegyigy... és papirkeresk... és Erd...

Unio V... Str...

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában pénteken, január 24-én déli 1/2-1/2 óra között dr. Kertész Miklós tart inspekción.

— Lapunk legközelebbi száma, a közbeeső hivatalos munkaszünet miatt, vasárnap a rendszeres időben jelenik meg.

— Feloszlatták a macedóniai nemzeti tanácsot. Szófiából jelentik: A macedóniai nemzeti tanácsot feloszlatták és javait elkobozták. Mától fogva csak a macedónok kulturális jellegű intézményei működhetnek.

— 13,000 új cég Angliában. Angliában a központi céghivatal kimutatása szerint 1934-ben 13,103 kereskedelmi társaságot jegyeztek be, összesen 136,634,110 font alapkövel. Legnagyobb alaptőkéje, 4 1/2 millió font, az Egyesült Powell-Duffryn szénbánya vállalatnak van és 14 vállalatnak van legalább egymillió font alaptőkéje. Az új vállalatok között 115 légitársaság: bonyolít le, vagy repülőgépet gyárt. Egy vállalat gázvédelmi eszközöket, egy másik mérges gázokat, golyóbiztos mellényeket és páncélos gépkocsikat állít elő.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalárkiütés, rosullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz megszűnteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felelőssé a szellemet. Az orvosok ajánlják.

— Mammut-könyvtár egy szivarskatulyában. A német könyvtárosok nagygyűlésén, melyet Thüringiában tartottak, Schürmeyer megépítést tett. Kifejtette, hogy Colodion-limezek segítségével sikerült neki egy nyolcadéretű könyv oldalát egy tízed négyzetmilliméterre lefényképeznie. — Meggyőződtem arról — mondotta — hogy ezt a szöveget jól lehet olvasni görse segítségével. Ha pedig egytized négyzetmilliméterre van szükségünk egy oldal számára, 100 oldal lefényképezhetünk egy négyzetmilliméterre, 10,000 oldal egy négyzetcentiméterre s egy levelező lap alakú papírlapra lefényképezhetünk 1,500,000 oldalt. Egy kis ládikó, amely 1000 ilyen papírlapot zár el, ennél fogva 1,500,000,000 oldalt tartalmaz. Ha föltesszük, hogy egy kötet átlag 200 oldalból áll, akkor mindez egy és félmillió kötetet jelentő könyvtárt foglal magában. Ilyenképpen utunkra magunkkal vihetünk olyan könyvtárt, amely kétszerre nagyobb, mint a világ legnagyobb könyvtára s mindez egy kis dobozban, amely nem nagyobb egy szivardoboznál.

— A Hapoel Hadati szombat esti ünnepélye. Szombat este nagyszerű M'ave Ma ke estét rendezett a Hapoel Hadati helyi csoportja. Az estét y Albert Nándor elnök megnyitotta vezette be. Reámutatva a vallásos iparosság súlyos problémáira és feladataira, melyek szükségessé tették a Hapoel Hadati megszervezését. Ráv Mendel L. Gottlieb a szombatnak, mint nemzeti fentartó erőnek felbecsülhetetlen értékét méltatta. Dr. Sternlieb Slomo, a suceavai ifjú Mizrachi vezetője, határozott beszédben méltatta a Hapoel Hadati fejlődését és gazdag kulturális munkáját. Schwartz Zoltán, az ifjúsági szervezet elnöke ismeretterjesztő előadást tartott a Hapoel Hadati célkitűzéseiről. Erecz Jiszraélnek szüksége van vallásos munkásokra. A galutban a gazdasági válság követeli a vallásos iparosok a Hapoel Hadati való szervezkedését, mely szervezetben a Thora és tradíciók szellemében készítik elő a tagokat Palesztina számára. Izrael talmudi citátumokkal felépített beszédben ismertette a vallásos zsidóság helyzetét a muliban és a jelenben, rámutatván a Thórának az építő Palesztina-munkával való szoros kapcsolatára. Weinstein felhívta a Hapoel Hadati szervezetet figyelmét arra, hogy az iparosságok iskolába járó gyermekeit szombaton tanításra kényszerítik. A szervezetnek sürgős intézkedést kéri. Weisz Izidor, főként sikeres énekeszámait után Albert Nándor elnök zárószavával és a Hatikrával ért véget az ünnepély.

Helyképviselőt

Keres vegyipar garanciával, festék, fűszer és papírkereskedőknél bevezetve Cluj, Brasov és Erdély nagyobb városiban

Cím:

Unio Vegyipar Oradea,

Str. Nicu Filipescu 25.

— Mghalt Breiner Sándor. Szerdán délután 4 órakor meghalt Cujon 55 éves korában Breiner Sándor vendéglős, a Palace kávéház egykori bérletje. A közszereplésben álló vendéglős csütörtökön délután 3 órakor temették nagy részvét mellett a kongresszusi hitközség temetőjéből. Özvegye és három fia gyászolják.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint izületi betegségek vagy tüdőcsúchurut esetén gondoskodjunk arról, hogy gyomra és beleit természetes „Ferenc József” keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsassanak. Az orvosok ajánlják.

— Aki szántizenhat nőnek ígért házasságot. Newyorkból jelentik: Még az amerikai viszonyok mellett is egészen különleges rekordot tart Mc Allister Frederick, brooklyni ügyvéd, aki 116 nőnek ígért házasságot; kcsal-ta áldozatai megtakarított pénzét és félmillió dollárt harcolt össze. A világrekorder házasságáig gyenge emlékezőtehetségének esett áldozatul. Az egyik hölgynek elfelejtette, hogy már egyszer udvarolt neki és másodszer is szerencsét próbált. Az illető azonban felismerte és átadta a rendőrségnek. Mc. Allister most került a bíróság elé. Tízévi fegyházra ítélték.

Ma, pénteken utoljára a ROYAL-mozgóban BORIS KARLOFF-nak legújabb, legizgalmasabb, legfantasztikusabb világfilmje:

A FEKETE SZOBA

Következő slágerfilm: ZOU-ZOU, fősz: JOSEPHINE BAKER, a világhírt néger táncosnő. Ez a különleges film Párizs legnagyobb sikere, mely már 4 hónap óta egyfolytában 42 moziban egyszerre fut.

— Dr Hirsch Eelmér sajtópere egy délutáni lap ellen. A cluj-i törvényszék IV-ik szekciójának Cojocar u. tanácsa ma tárgyalta dr. Hirsch Eelmér, cluj-i ügyvéd által egy délutáni lap egyik munkatársa, Moldován Tibor, illetve felelős szerkesztője Major Anton ellen indított perét. Dr. Hirsch Eelmér elen ugyanis a laban sorozatos cikkek jelentek meg, amik azt igyekeztek bizonyítani, hogy az ügyvédnek nincs doktorátusa és jogtanul használja a doktori címet. A törvényszék néhány héttel ezelőtt döntött az ügyben először, kötelezve a lapot, hogy helyreigazító cikket közzöjön. A tárgyaláson a lap szerkesztője dr. Cuparescu, dr. Hirsch Eelmér, pedig dr. Anuce és dr. Nicora ügyvédek képviselték. A tárgyalás megkezdése előtt Cuparescu dr. egész sereg pergatót kifogást emelt a bíróság előtt, amit azonban elutasítottak. Miután azonban Moldován Tibor, a per egyik vádlottja nem volt jelen, a törvényszék a tárgyalás megtartását március 17-ére napolta el.

— Ujabb fagykatasztrófa az Egyesült Államokban. Csigagóbból jelentik: Az Ohio állambeli Clairesville közelében 100 autobuszban kirándulásra ment diákok négy méter magas hó temetett el. Ez a legújabb tragédia, amit az Egyesült Államok tizenhárom közép- és nyugati államában a fagyhullám és hóvihár okozott. Számos iskolát bezártak, mert az utak járhatatlanok. Egyidejűleg Los-Angelesben igen meleg van és az összes strandok zsúfoltak. Csigagóbban —16 fok Celsius hideg van, úgy hogy az uccán posztáló rendőrök speciális melegítőszűleket kaptak.

— Dr Oskár Neumann előadásorozata Dejen. A Zsidó Nemzeti Szövetség deji helyi csoportjának meghívására f. hó 24-én Deje-re érkezik dr. Oskár Neumann író, a Pen Klub tagja, a jeruzsálemi KKL főiroda delegátusa. Háromnapos deji tartózkodása alatt a következő előadásokat fogja tartani: Pénteken este 8 órakor, a Zs. N. Sz. székházában az ifjúsági szervezeteknek: Nürnberg—Luzern—Jeruzsálem címmel. Szombaton d. u. 4 órakor, a Zs. N. Sz. székházában a WIZO és Jong WIZO tagjainak: A zsidó nő a világmozgalmakban címmel. Szombaton este 9 órakor, ugyancsak a Zs. N. Sz. székházában, a helyi csoport és Brith Thóra U-Móliácha Acmaí, dr. O. Neumann tiszteletére 100 terítékes bankettet rendez, melyen előadást tart: Izrael merre? ... címmel dr. O. Neumann Vasárnap este 9 órakor, a Zs. N. Sz. helyi csoportja egy nagyszabású műsorral és táncos egybekötött Teaeestélyt rendez a helyi Zsidó Társas Kör összes termeiben. Az estély keretén belül ünnepi beszédet tart dr. Neumann Oskár: A mi válaszuk a mai időkre címmel. A teaeestélyen a háziasszonyi teendőknek Adelslein Nándorné, Bernad Samuné, Hochstadt Béláné, Hochstadt Deszóné, Nőé Nándorné, Singer Zoltánné és Weiszmann Miklónné helyi cionista asszonyok töltik be. Dr. Neumann előadása elvé érdeklődésel tekint Deji város zsidó társadalmára.

— Cionista szervezetek rendezvényei a Vivóklubban. Jól sikerült háziestélyt rendezett szerda este a Bne Jiszrael a Vivóklub helyiségében. A vezetőség elhatározta, hogy rendszeresen ezeket a rendezvényeket és minden szerda este az Aviva-Barisszia zakentes-tületével karöltve, megrendezi ezeket az estélyeket, amelyek iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg a zsidó társadalom körében.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és intézményeknek, kik megbogdult édesapánk, ld. Reiter Mór elhunytá alkalmából részvételt nyújtottak, ezúton mond köszönetet a gyászoló családnak.

— Fersigan dr. pere Gherman Traian dr. ellen. A cluj-i törvényszék IV-ik szekciójának Cojocar u. tanácsa ma foglalkozott a több, mint hét év óta folyó perrel, amit Fersigan dr. cluj-i ügyvéd indított dr. Gherman Traian ügyvéd ellen. Az ügy előzményei 1929-re nyúlnak vissza, amikor egy tárgyaláson, amelyen Gherman dr. és Fersigan dr. mint ellenfelek állottak egymással szemben, Gherman olyan kitételeket alkalmazott Fersigannal szemben, amelyek szerinte megengedhetlenek voltak. A mai tárgyaláson, melyen a vádat hivatalból Colfescu ügyész képviselte, a magánvádat és a védelmet személyesen el látó két ügyvéd órákon keresztül vitákozott a hét év előtt történt ügyről. Végül délbén 1/3-kor a bíróság határozathozatalra vonult vissza, de az ítélet kihirdetését szombat délcélt 11 órára halasztotta el.

Lakjon Budapest szívében!
Merano szálloda
 IV. Bécsi-ucca 2.
 Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.
 Kétféle felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.
Uj társashegyiségek!
 Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás és fel- és lejárati Panziórendszer.

— Haggibbor Kfar Makkabi teadélutánja a Vivóklubban. Vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi a Haggibbor Kfar Makkabi teadélutánját. Ezeknek a teáknak a sikere már összenőtt a cluj-i zsidó ifjúsággal és bizonyára ezúttal is mindenki kitűnően fogja érezni magát.

Ha a fejbőre korpás, idejében kell annak megakadályozásáról gondoskodni. Ne mulassza el tehát az olyan hajápoló-szer használatát, amely hajgyökereket betegségeit megszünteti és a haj táptalaját, a fejbőrt gyógyítja és erősíti. Ez a szer a TARPAN hajsepp, amely a szakkörökben és a közhasználatban egyaránt bevált. Hatásáról Ön is meggyőződhetik. Nem ronja a tartós hullámot és a frizúrát. A TARPAN hajsepp nem hajvíz. Két hónapra elegendő Tarpan hajsepp ára 105.— lej. Minden szaküzletben kapható.

— Az élelmiszeripar nagyarányú fejlődése Szovjetországban. Moszkvából jelentik: A Tass-ügynökség jelentése szerint Mikoyan, az iparosított élelmiszertermelés kormánybiztosa jelentést terjesztett a szovjetek központi vérehajtóbizottsága elé, amely szerint az utóbbi évek folyamán 17 vágóhidat, 8 szalonna- és felvágott-gyárat, 10 cukorgyárat, 41 konzervgyárat, 37 fagyasztóüzmet, 11 teagyárat, 11 mlijégyárat, 205 tejtermékgyárat, 11 margarin gyárat, 33 kenyérgyárat, valamint más kisebb gyárat építettek és 1935-ra 1135 millió rubelt irányoztak elő hasonló célokra.

— Eljegyzés. Klein Piri, Cluj és Weisz Parkas, fakerskedő, Cluj, jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Razzia Clujon. A cluj-i rendőrség bünyű osztálya tegnap éjjel razziait tartott a város területén, amelynek során végiglátogatták az összes külterületi kocsmákat és lebu-jokát, főleg az állomás környékén, hogy a legutóbb elkövetett sorozatos lopások és betörések tettesekinek nyomára akadjanak. A razzianak szenzációs eredménye volt: a rendőrség 32 embert tartóztatott le, kizárólag rovtomtu betörőket, akik közül a kők ellen körözlevél van kiadva, lopás, betörés, templomrablás stb. büntettekért. A tartóztatottak kihallgatása ma kezdődött meg.

— Dr. Peptea György tanácsost nyugdíjazta a városi tanács. Tegnap az a hír terjedt el a városban, hogy az időközli tanács nyugdíjazta dr. Peptea György városi tanácsost, aki hosszú évek óta állott a város szolgálatában. Állítólag egy bizonyos hivatalos ügyből kifolyólag történt ez a nyugdíjazás, amely miatt már hetekkel eöb Anca dr. alpolgármester vizsgálatot vezetett az ügyben. A városban azonban senki nem hajlandó konkrét választ adni a nyugdíjazást illetőleg. Anca alpolgármester úgy nyilatkozott az újságírók előtt, hogy dr. Peptea maga kérte a nyugdíjazást, Buzea alpolgármester, sőt maga dr. Dráganu polgármester viszont semmi felvilágosítást nem adott arról, hogy miért nyugdíjazták a város régi főispánját.

Megjelent Keleti László „Zsidók útja” című képsorozata.

Megrendelhető: **„Cultura”** könyvterjesztő vállalatnál Cluj, Str. Memorandului.

Minden kép berámázható! Kapható sorozatban és darabonként.

Bolygó zsidó

Megjelent az Egészség

januári száma a már eddig megszokott változatos és gazdag tartalommal, mely rövid idő alatt nélkülözhetetlenné tette a kitűnően szerkesztett folyóiratot a magyar olvasóközönség számára. A folyóirat, mely tözsdékben is kapható, megrendelhető a kiadóhivatalban Cluj, Calea Reg. Ferdinand 56. Telefon: 972. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

